

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

**UMUDUN BİR DİĞER ADI;
1993**

ŞUBEDEN HABERLER

**ISO 9000 SEMİNERLER DİZİSİ
DEVAM EDİYOR**

1993 YILINA GİRERKEN

**OTOMATİK TANIMLAMA
TEKNOLOJİLERİ VE BARKOD**

ÖRNEKLEME

**ALİAĞA VE YÜKSEK
TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ**

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ VE
MESLEK İLİŞKİLERİ İÇİN YENİ
BİR MODEL

**DANIŞTAY "SENDİKA
YASAKÇISI GENELGEYİ "
İPTAL ETTİ.**

NÜMERİK KONTROLLU TAKIM
TEZGAHLARI HAKKINDA GENEL
BİLGİLER

WINDOWS

YENİ OSMANLI CUMHURİYETİ
VE YÖN DEĞİŞTİREN
RÜZGARLAR

**ÇAĞDAŞ BİR ANARŞİST;
JEAN LUC GODARD**

**YENİ YILDA;
BARİŞ, SAĞLIK, MUTLULUK
VE BAŞARI DİLEKLERİYLE...**

bülten

OCAK 1993
Yıl:7 Sayı:44

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Fasih KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni
Kazım UMDULAR

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Doğan COŞKUN
Oğuz İNCEOĞLU
Tansel TÜRKMEN
Nilgün BAYDAN
Nilgün ATALAY

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
TROYA TANITIM Tel: 83 29 28

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 21 54 75

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak/İZMİR
Tel: 22 08 11-21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:3600

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	3.000.000.-TL
İç Kapaklar	2.000.000.-TL
İç Sayfalar	
Tam Sayfa	1.500.000.-TL
1/2 Sayfa	800.000.-TL
1/4 Sayfa	400.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir

bülten'den

UMUT'UN BİR DİĞER ADI; 1993

1992 yılı 20. yüzyıla yakışan bir hızla geldi geçti.

20 Ekim 1991 seçimleri sonrasında DYP-SHP koalisyon hükümetinin oluşumundan kaynaklanan umut rüzgarlarıyla giden 92 "felaketler yılı", "Açlık ve Savaşın Yılı" sıfatlarıyla terkedildi.

Ülkemiz insanları; 92 yılında biryandan çığ, deprem ve grizu patlamalarıyla son yılların en büyük acılarını yaşarken, bir yanda hükümetin programı ve protokollarına rağmen demokratik, ekonomik, sosyal istemlerinin karşılanamamasının getirdiği düş kırıklığını yaşamıştır.

Dünyada ise soğuk savaşın bitişini ilan eden gelişmeler yaşanırken Avrupanın göbeğinde tüm dünyanın seyirci kaldığı ortaçağ karanlığını aratmayan BOSNA-HERSEK insanlık trajedisi yaşanmış, yaşanmaktadır.

92'den ertelenen yüklemeye ve eklenen yeni umutlarla girilen 93'ün bir diğer adı bu nedenle; UMUT

Ülkemiz ve Dünya için 92 yılı; beklentilerin bir çoğunu karşılamasa da genelin tüm olumsuz yansımalarına karşın Odamız ve Şubemiz için yeni bir dönemin başlangıcını muştuladı.

13 Ocak 1992'de çağdaş bir yönetim anlayışıyla oluşturduğu çalışma programıyla 1992 yılına başlayan Şube Yönetim Kurulumuz ayrıntılarını bültenimizin iç sayfalarında bulabileceğiniz çalışmalarını gerçekleştirdi.

Kamuda çalışan üyelerimizin sendikalaşma özelemleri ve yoğun hareketliliğiyle girilen 92'nin ilk altı ayında çalışmaların ilk ürünleri alındı. Ve içinde üyelerimizin de etkin bir şekilde yer aldığı kamu Çalışanları Sendikaları ard arda kuruldu.

Daha etkin ve güçlü bir Oda için yerinden yönetim anlayışı ışığında yaygın örgütlenmenin gerekliliğinden hareketle 92'nin ilk üç ayı içerisinde kurulan işyeri temsilciliklerimiz Oda örgütsel yapısının gelişiminin yapı taşlarını oluşturdu.

Yaz aylarının tüm kurumlara yansıtıldığı rehavete karşın Şubemizde, geçmiş dönemlere göre bir hareketlilik yaşanmış ve rutin çalışmalar geliştirilerek sürdürülürken, "ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi" kurulmuştur.

Yine aynı aylarda mesleğimiz ve meslektaşlarımıza yakışır bir Oda kimliği kazandırılması amacıyla üyelerimizin gönüllü katkılarıyla Şube hizmet binamızın çağdaş bir biçimde düzenleme çalışmaları gerçekleştirildi. Aynı dönemde yeni dönem çalışma hedeflerinin saptanması doğrultusunda hazırlık çalışmaları başlatıldı.

Bu dönemde mühendislik öğrencilerine ve imalatta çalışan mühendislere yönelik olarak üç kitap Şubemizce yayına hazırlanmış ve Eylül ayında basımı gerçekleştirilmiştir.

Bu anlamda 92 yılı yeni perspektiflere yönelik başlatılan çalışmalarla yoğun olarak değerlendirilirken, 93 yılının hedefi ise örgütlülüğün daha da pekiştirilip geliştirildiği ve Odamızın etkinliğinin ve işlevselliğinin daha da artırıldığı bir çalışma dönemi olarak belirlenmiştir.

Şubemizin 90 yılından gelen tüm borçların sıfırlandığı yeniden yapılanmanın başlatıldığı genç dinamik kadrolarıyla yeni bir motivasyonla hareketlenen Odamız için Umud'un adı: "bilinçle anı yakalayıp yaşamı dönüştürme çoşkusu" olmuştur.

ŞUBE KOORDİNASYON KURULU TOPLANDI

Oda organlarında görev alan üyelerimizin oluşturduğu **Şube Koordinasyon Kurulu** 17 Aralık 1992 Perşembe günü saat 19.30'da Şubemizde toplandı.

Şube Yönetim Kurulu, Oda Delegatesi, İşyeri Temsilcisi, Komisyon Üyesi ve İl/ilçe temsilcilik Yürütme Kurulu Üyesi 50'yi aşkın üyemizin katıldığı toplantı 2.5 saat sürdü.

Toplantıyı üyelerimizden Oda Delegatesi **Prof. Dr. Macit TOKSOY**, Manisa İl Temsilcilik Yürütme Kurulu Sekreteri **Hüseyin YAZGANOĞLU** ve VESTEL işyeri temsilcisi **Elife ACAR**'dan oluşan divan yönetti.

Toplantı gündeminin birinci maddesinde Şubemizin On aylık dönemine ilişkin çalışmalar değerlendirildi.. Bu bölümde söz alan üyemiz, Oda delegatesi **Atılay ARSAN**; Şubemizde kurulan ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi çalışmalarının geç başlatıldığı ve yeterli olup olmadığının sorgulanması gerektiğini vurguladı. Odamızın TSE ile ilişkilerini değerlendirerek, TSE'nin yakın izlemeye alınmasını belirtti. Asansör Yönetmeliği uyarınca firmaların makine Mühendisi çalıştırma zorunluluğunun yaşama geçirilmesi konusunda daha fazla çaba harcanması gerektiğini belirtti. Periyodik kontrol çalışmalarında görev alan ve tesisat projelerinin kontrolünü yapan üyelerimizin yetiştirilmesi ve uzmanlık alanlarına uygun görevlendirmelerin yapılmasına özen gösterilmesini istedi. Şube hizmet binasının yeniden düzenlenmesiyle "harem-i mahremiyet" in kalmadığını söyleyen **ARSAN** Şubemizde 1993 yılında düzenlenecek 1. Ulusal Tesisat Yönetmeliği Kongre çalışmalarının abartıldığını, fuar düzenlen-

mesi konusunda çalışma yapan şirketlerin kolayca böylesi organizasyonlar yapabileceğini belirtti.

Dağa sonra söz alan Yönetim Kurulu Üyesi **Kazım UMDULAR**, ISO 9000 çalışmalarının, bu başlık altında olmasa bile iki yıl öncesinden başlatıldığını ve bu doğrultuda düzenli olarak meslek içi eğitim etkinliklerinin sürdürüldüğünü söyleyerek, Şubemizde kurulan Kalite Danışma Merkezi ile çalışmalara kurumsal bir nitelik kazandırıldığını belirtti. Bölgemizde bu konuda kurulan ilk merkez olmasının da Şubemiz yönünden ayrıca önemini vurguladı. Bu yıl ikincisi yapılan Şube Koordinasyon Kurulu'nun yeni bir örgütlenme modelinin oluşturulmasında önemli bir unsur olduğunu vurgulayarak sadece iki toplantı yapmasına karşın bu kurulun kurumsallık kazanması doğrultusunda önemli adımlar attığını bu iki toplantıda aldığı ve uygulamaya koyduğu kararlarla bu kurulun Oda örgütsel yapısına uygunluğunu kanıtlandığını belirtti.

Makina Mühendisliği Eğitimi Komisyonu üyesi **Muzaffer OVALIER** ise konuşmasına bu toplantılarda tartışma yapılmamasından yakınarak, Yönetim Kurulu'nun tartışma istemeyen bir anlayışta olduğunu belirtti. Tesisat Mühendisliği Kongre düzenleme çalışmalarının ve Şube mekanı düzenleme çalışmalarının olumlu olduğunu belirttiikten az sonra "yönetim on aylık çalışma döneminde hiç bir şey yapmamıştır, "olumlu çalışma yapıldığını gören varsa söylesin" dedi. Ayrıca kendisinin de yer aldığı Şube Koordinasyon Kurulu'nu "uyduruk bir kurul" olarak niteledi ve kurulun "resmi" olmadığını belirterek bu kurulun yerine Şube Danışma Ku-

rule'nun toplanmasını istedi.

Şube Yönetim Kurulu'nun sunduğu Çalışma Raporu'nun yazım tekniğini de eleştirerek bolca sözü edilen çağdaş ve demokrat sözcüklerinin "mesaj" niteliğinin ötesine geçmediğinden söz ederek "edebiyat" yapıldığını belirtti. Otomobil İmalatında Geri Kazanım Yöntemi" üzerine Şubemizde düzenlenen seminere katılımın yetersiz olduğundan söz ederek yönetim kurulunun çalışmalarına eleştiri getirdi.

Alarko İşyeri Temsilcisi **Nafih BUTUR** söz alarak; **OVALIER**'in eğitim konusunda görev yapmış olması nedeniyle seminer katılım eksikliğinden öncelikle kendisini sorgulaması gerektiğini vurguladı. Ayrıca Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu Üyesi olan **BUTUR**, komisyonun çalışmalarından örnekler verdi.

Yönetim Kurulu Üyesi **Seçkin ŞİŞMANOĞLU** söz alarak, **OVALIER**'in konuşmasının saldırı niteliğinde olmasından kaygı duyduğunu belirterek eleştiri ile saldırının birbirine karıştığını ve bu nedenle **OVALIER**'in konuşmasının kendi içinde çelişki taşıdığını, bir yandan bazı çalışmalarını olumlarken öte yandan hiç bir şey yapılmadığını söylemesini örnek olarak gösterdi.

Bu bölümde son sözü alan Şube Sekreteri **Fatih KUTLUAY** ise bu dönem yönetim kurulunun diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkilerde, ortak konuların çatışma yoluyla değil koordinasyon çerçevesinde iş bölümüyle yeniden düzenlenebileceği anlayışının egemen olduğunu belirterek sözlerine başladı.

Yeni dönem Yönetim Kurulu'nun bir diğer önemli anlayışını da Oda içi tartışma platformunun işlevlerinin farklı olduğu ve bu işlevler doğrultusunda belirlenen gündem çerçevesinde oluşturulduğunu belirtti. Bu anlayış ekseninde oluşturulan tartışma ortamlarının geçmiş dönemlere göre oldukça verimli, üretken ve işlevsel olduğunu söyledi.

Gündemin 2. maddesinde yer alan şubemizin 1993 yılına ilişkin stratejik plan hedefleri konusunda ilk sözü alan **Prof. Dr. Macit TOKSOY**; Oda kütüphanesinin verimliliğinin artırılmadığını, bu nedenle Oda- Üniversite işbirliğinin sağlanarak Üniversite kitaplığıyla birleştirme yapılabi-

leceğini, böylelikle üyelerimizin üniversite kitaplığından yararlanabileceğini belirtti. Şubemizin kendisini de ISO 9000'e hazırlaması gerektiğini vurgulayarak sözlerine devam eden TOKSOY Komisyonların da çalışma raporlarını Koordinasyon Kurulu'na sunması gerektiğini belirtti.

Daha sonra söz alan **Muzaffer OVALIER** komisyonlarının uzmanlarla zenginleştirilmesi gerektiğini vurguladı. Üçüncü konuşmacı **Atılay ARSAN** Oda'da amatör çalışmanın özendirilmesi gerektiğini belirtirken Mühendis Makina Dergisi'nde yayınlanan yazıların ve yazarların fihrisinin çıkarılması gerektiğini söyledi. Oda kitaplığının Üniversite kitaplığıyla birleştirilip üniversite kitaplığından üyelerimizin yararlanmasının sağlanması önerisini destekledi.

Şube Başkan Vekili **Özan PARRAR** ise önümüzdeki günlerde yapılması kararlaştırılan TMMOB ve MMO olağanüstü Tüzük ve Yönetmelikler Genel Kurul'larına hazırlık için Şube Koordinasyon Kurulundan katkı isterken, kuruluş çalışmalarını sürdüren "Çağdaş Makina Mühendisleri Konut Yapı Kooperatifi"nin 93'de örnek bir kooperatif çalışması

sergileyeceğini belirtti.

Şube Delegemizi **Mustafa ÖZCAN** ise üye profilinin çıkarılmasına yönelik olarak başlatılan Anket Çalışması'nın iyi bir çalışma olduğunu ve 93 yılının ilk aylarında sonuçlandırılması gerektiğini vurguladı. Yine Oda kitaplığı konusunda konuşan TOKSOY'un görüşünü destekleyen ÖZCAN "Tüzük ve Yönetmelikler konusunda Bülten'de tartışma ortamı yaratılmalıdır" dedi. Ayrıca Mobil Laboratuvar ve Oda Lokalı gibi yatırımların fizibilitesinin yapılarak Koordinasyon Kurulunda değerlendirilmesi gerektiğini belirtti. 93 Çalışma Planı'nda yer alan Basın Yayın Bürosu kurulma hedefinin açıklanmasını istedi.

Daha sonra söz alan Şubemiz Teknik Görevlisi Turgay ŞİRVAN Kalite Danışma Merkezi'nin 93 yılında kurumsallaşması yönünde önemli adımlar atılacağını, Kalite Dergisi'nin çıkarılacağını ve Kalite Uzmanlar kurulunun geliştirileceğini belirtti. Firma bazında verilmeye başlanan seminerlerin geliştirileceğini belirtti. Firma bazında verilmeye başlanan seminerlerin 1993'te daha da yaygınlaştırılacağını belirterek sözlerini noktaladı.

Şube Sekreteri Fasih KUTLUAY ise yapılan çalışmalarını kamuoyuna ve üyelerimize ulaştırmada eksikler olduğunu, bu nedenle Basın Yayın Bürosu oluşturulması gerektiğini vurguladı.

Gündemin öneriler bölümünde söz alan DESA İşyeri Temsilcisi **Necdet KAHRAMAN** ise işyeri Temsilcilerinin kurumsallaşması için önerilerde bulundu. KAHRAMAN İşyeri temsilcilik etkinliğinin artması için Oda Tüzük ve Yönetmeliklerinde gerekli değişikliklerin yapılmasını istedi. Şube Koordinasyon Kurulu toplantılarının verimliliğinin artırılması için saldırı-savunma anlayışından vazgeçilmesini ve toplantıların süreli olması gerektiğini söyledi.

Şube Delegemizi **Mustafa DEMİRCİ** ise bu tür toplantılarda eleştirilerin yapıcı ve üretken olması gerektiğini belirtti.

Mustafa ÖZCAN ise Şube Lokalinin satın alınması yerine kiralamak yoluyla edinilmesini söyledi. Ayrıca Şube Yönetim Kurulu'nun önemli kararlarının ve 3 aylık mizanların Bülten'de yayınlanmasını önerdi.

Şube Yönetim Kurulu'muz yaptığı ilk toplantıda kurulun çalışmalarını değerlendirmeye aldı.

SERBEST ÇALIŞAN TESİSAT MÜHENDİSLERİ GENEL ÜYE TOPLANTISI YAPILDI.

Serbest Çalışan Tesisat Mühendislerinin sorunlarını İzleme Komisyonu'nun önerisi ve Şubemiz çağrısı üzerine 10 Aralık 1992 Perşembe saat 19.00'da Şube merkez binamızda **Serbest Çalışan Tesisat Mühendisleri Genel Üye Toplantısı** yapıldı.

Çevre belediyelerle ilişkiler, 1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi'nin de ele alındığı toplantıda 1993 yılı Tesisat Proje ücretleri belirlendi.

Ayrıca tesisat projeleri çizimlerinin belirli bir normda yapılabilmesi için şartname hazırlık çalışmalarının başlatılması kararının alındığı toplantı sonucunda üyelerimiz 1992 yılı çalışmalarını bir kokteyl'le noktaladı.

ARAÇ PROJESİ YAPAN ÜYELERİMİZ 93 YILI ÇALIŞMA PROGRAMLARINI BELİRLEDİLER

Araç Projesi yapan Üyelerini Sorunlarını İzleme Komisyonunun önerisi ve Şubemiz çağrısı üzerine 22 Aralık 1992 salı günü saat 18.30'da Şube Merkez binamızda araç projesi yapan üyelerin toplantısı yapıldı.

1992 Yılı Çalışma Programının değerlendirildiği toplantıda; 93 yılı Araç Proje Asgari Ücretleri önerisi hazırlandı.

38 No.lu Oda Yayınının yenilenerek basılması konu-sunda çalışma grubu oluşturulması kararlaştırıldı. Komisyon çalışmalarına düzenli katılmayan bir üyemizin yerine bu dönem komisyonda üyemiz Nilgün YARIMOĞLU görev aldı.

ERDİNÇ GÖNENÇ ZİYARET EDİLDİ.

Şube Yönetim Kurulu ve Komisyon Temsilcileri birlikte Sanayi ve Ticaret Bölge Müdürü Erdinç GÖNENÇ'i makamında ziyaret ederek, sorunların çözümü hakkında görüşlerini iletti.

Anılan Müdürlükte çalışan üyelerimizle ve Sn. Erdinç Gönenç'le yapılan görüşmeler sonucu, kısa süre önce proje onayı sırasında ortaya çıkan bazı sorunlar giderildi.

ODAMIZIN 38. YILI COŞKUyla KUTLANDI

Yönetim Kurulu üyelerimiz ve meslekte 50. 40. 25. yılını dolduran üyelerimiz...

Ödamızın 38. Kuruluş Yılı, Yönetim Kurulumuz, üyelerimiz, eşleri, yakınları ve şubemiz çalışanlarıyla birlikte Balçova Termal Tesislerinde düzenlenen kutlama yemeğinde büyük bir coşkuyla kutlandı.

Geceye katılan 50. yılını dolduran üyelerimiz Nuri ARUN ve Aydın KAYMAK ile 25. yılını dolduran (Muzaffer YILDIRIM, İrfan BAKIRSOY, Coşkun GENCERLER, Hüseyin AKKOÇ, Enis BURKUT, Erdoğan DERELİ ve Hüsnü HEPCİLİNGİRLER) üyelerimize plaketleri verildi.

450 üyemiz ve yakınlarının katıldığı kutlama yemeğinde gecenin geç saatlerine dek süren programda üyelerimiz ve yakınları yeni dostluklar kurup dostluklarını geliştirirken 38 yıla ulaşmanın coşkusunu paylaştılar.

Gecenin düzenlenmesinde görev alan Sosyal Kültürel Etkinlikler Komisyonunu üyelerine, hediye çekilişine yaptıkları katkılardan dolayı başta Çevher Makina A.Ş. olmak üzere diğer tüm firmalara ve üyelerimize ulaşmada büyük çaba gösteren işyeri temsilcilerimize ve yardımcılara teşekkür ediyoruz.

VE ÜYELERİMİZDEN

Bir mektup

Meslekte 50. yılını doldurmuş bir üyeniz olarak beni kutlayan 19.10.1992 tarihli mektubunuz beni son derece mutlu etti. Ödamızın ilk İzmir Temsilcisi olarak gerek Ankara'da ve gerek İzmir'deki mütevazî çalışmalarımız göz önüne alındığında bizlerden sonra feragatla çalışan bugünkü yöneticileri ve ödamıza destek veren değerli tüm meslektaşlarımızı takdir ve tebrik ederim. Odalarımızın bugünkü göğüs kabartıcı seviyeye ulaşmasında gayret ve emeği geçen tüm meslektaşlarımıza daha şerefli 50. yıllar dileğiyle gerçek bir vefa örneği sergileyen İzmir Şubemiz Başkanlığı'na candan teşekkürlerimi arz ederim. Saygılarımla.
Nuri Arun

Üyemiz Mustafa Sabuncu Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dekan Vekilliği görevine başlamıştır. 1992 yılında Şubemizce basılan Makina Dinamiği ve Dinamik kitaplarını hazırlayan SABUNCU'ya yeni görevinde başarılar diliyoruz

İşyeri Temsilcilikleri Yıl Sonu Kokteyli

1992 ÇALIŞMA YILINDA BAŞARILI TEMSİLCİLERİMİZ

44 işyeri temsilciliğimizde görev yapan 90 işyeri temsilcisi ve yardımcısına yönelik yıl sonu kokteyli 28 Aralık 1992 Pazartesi günü Şubemizde gerçekleştirildi.

1993 yılında Oda İşyeri Temsilciliğini kurumsallaştırmak, temsilcilerin çalışmalarını özendirmek amacıyla; üye-oda ilişkilerini geliştirmek doğrultusunda 1992 yılında yaptıkları etkin çalışmalar nedeniyle 12 işyeri temsilcisine ve 6 işyeri temsilci yardımcısına 1992 yıl çalışma anısı olarak plaket ve oda rozeti verildi.

Tüm işyeri temsilcisi ve yardımcılara 1992 yılında oda örgütsel yapısının geliştirilmesi doğrultusunda yaptıkları katkılardan dolayı bir kez daha teşekkür ediyor, 93'de daha etkin bir oda için birlikte olalım diyoruz.

İşyeri Temsilcileri

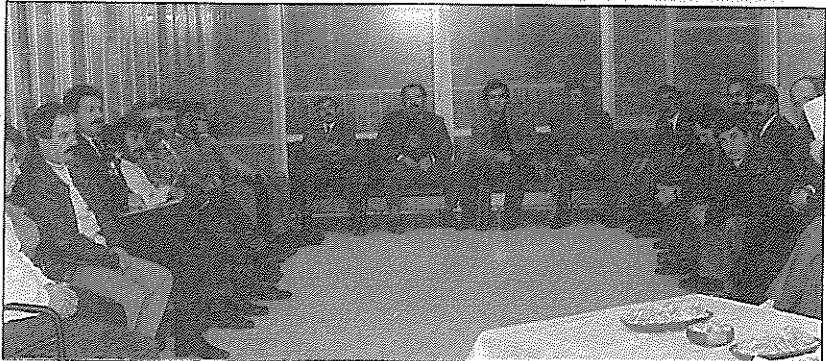
Murat BAŞER
Necdet KAHRAMAN
Halis AKİL
Ramazan TÜMER
Ailla TÜRKÖZ
Hüseyin ÇUKUR
Ayhan ÖZDEMİR
Mesul CEBECİ
Elife ACAR
Kemal KURUL
Nafih BUTUR
İlhami AYRANCIOĞLU

SSYB
DESA
KÖY HİZM.
LUCAS
ASMAŞ
CEVHER MA.
BMC
ÇUKUROVA Ç.
VESTEL
İZSU
ALARKO
SSK İNŞAAT
EMLAK

İşyeri Temsilci Yardımcıları

Ali YAVAŞER
Basri TOKGÖZ
İsmail HASTÜRK
Bahattin VARDAR
Uluk İNCEOĞLU

KÖY HİZM.
SSYB
DESA
İZSU
VESTEL

ALIAĞA GEMİ SÖKÜM BÖLGESİ GÜNDEMDE

Bültenimizin Aralık sayısında Aliağa gemi Söküm Bölgesi'nde 28 Kasım 1992 Cumartesi günü bir geminin kesimi sırasında meydana gelen patlama sonucu yaşamlarını yitiren yedi çalışan ile ilgili İzmir Tabip Odası yöneticileriyle TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun İzmir'deki diğer meslek örgütü temsilcileriyle birlikte yaptığı ortak basın açıklaması yer almıştı.

Şubemiz konuyu yönetim kurulunda değerlendirerek bölgenin sağlık ve iş güvenliği yönünden iyileştirilmesi için meslek örgütü olarak neler yapılabileceğini tartıştı.

Öncelikle gemi söküm işini yapan kuruluşlara odamızın uzmanlık alanı içerisinde giren konularda bölgenin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için kaldırma cihazlarının basınçlı kapların periyodik testi ve çalışanların eğitimi konularında Şubemizin bilgi ve deney birikimini aktarabileceğimizi yazıyla bildirdik.

Yazımıza olumlu yanıt alınca anılan bölgeyi, bu kez neler yapılabileceğini saptamak üzere yerinde inceledik ve GemiSöküm Sanayicileri Derneği Sekreteri ile görüştük.

Bu inceleme ve görüşmeler sonucunda Şubemiz Dernekle Periyodik Test ve Eğitim çalışmalarını konularında 25 Aralık 1992 Cuma günü protokol yapılmıştır.

Bu sırada Ulaştırma Bakanlığı'nca düzenlenen Aliağa Gemi Söküm Bölgesi Yönetmeliği değiştirilmesi ile ilgili Aliağa Belediye Meclis Salonu'nda yapılan toplantıya katılmış, Şubemizin konuyla ilgili önerileri iletilmiştir.

Önerimiz üzerine Bakanlık Yetkilileri yönetmelik ile ilgili TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odalarının da yazılı görüşlerinin bundan sonra yapılacak toplantılara katılımını sağlanarak katkılarının alınacağı ifade edilmiştir.

Şubemiz bu etkinliğiyle, basın açıklamalarının ötesinde Aliağa Gemi Söküm tesislerindeki hizmetiyle sağlıklı bir çevre ve işçi sağlığı, iş güvenliğinin sağlanması ve çevre oluşturulması doğrultusunda etkin olarak yer almıştır.

DEMİREL'E TALEPLERİMİZ BİR KEZ DAHA SUNULDU

Mühendis ve Mimarların mesleki ve ekonomik- demokratik sorunları ile bu sorunlara ilişkin çözüm taleplerini iletmek üzere TMMOB ve bağlı odaların merkez ve birim yöneticileriyle birlikte Şube Başkanımız Doç. Dr. Ali Güngör'ün de yer aldığı bir heyet 11 Ocak 1992 saat: 11.30'da Başbakan Süleyman Demirel tarafından kabul edilmiştir.

İL ÇEVRE MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARETİ

30 Aralık 1992 günü İl Çevre müdürü Bülent BECERİK'e Çevre sorunlarının azaltılması konusunda Odamızın bugüne dek yaptığı ve sürdürdüğü çalışmalar hakkında bilgi verildi. Ayrıca egzos gazlarının kontrolü hakkında yayınlanan genelge çerçevesinde şubemizin bu çalışmalarda görev alacağı bildirildi. Bu konuda ayrıntılı bir rapor Sn. BECERİK'e sunuldu.

D.E.Ü. MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ DEKANI, ZORAL

Prof. Dr. Kutlu Zoral, 1993 yılının ilk günlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi Müh. Mim. Fak. Dekanlığı görevine başladı. Önceki dekan Prof. Dr. Şafak Uzsoy'un Rektör Vekilliği görevine atanmasıyla boşalan göreve Zoral getirildi. Prof. Dr. Kutlu Zoral'a başarılar diliyor, Üniversite - Oda ilişkilerinin bu dönem daha da gelişeceğine inanıyoruz.

KALİTE DANIŞMA MERKEZİMİZ ÇALIŞMALARINA YOĞUN İLĞİ

Şubemiz Kalite Danışma Merkezi tarafından düzenlenen ISO 9000 Seminerler Dizisinin Birinci ve İkinci programları sayımızdan ve meslektaşlarımızdan yoğun ilgi gördü.

Bu seminerlere 22 işyerinden 90'a yakın üyemiz ve diğer meslek disiplinlerinden Kalite konusunda çalışan mühendisler katıldı.

Bölgemizde ISO 9000 konusunda düzenlenen en geniş kapsamlı seminer dizisi olarak nitelendirilen etkinliğimiz yoğun talep üzerine yineleniyor. Birinci ve İkinci programlara gösterdikleri yoğun ilgi nedeniyle tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyor, arka sayfada ayrıntılı olarak sunulan 3. programı 8 Şubat 1993 tarihinde başlatacağımızı bildirmekten sevinç duyuyoruz.

GÜZEL'İ DÜŞÜNMEK...

Geçen sayımızda Odamızın birçok organında yer alan Fuat GÜZEL'i genç yaşta yitirmenin acısıyla anmış ve ailesini desteklemek amacıyla yardım kampanyası başlatacağımızı duyurmuştuk.

Şubemiz ve Aliağa İlçe Temsilciliği Yürütme Kurulu tarafından Fuat GÜZEL'in eşi Mine GÜZEL ve Aliağa İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu Başkanı Ali BİLİCİ adına;

Türkiye İş Bankası Aliağa Şubesinde 3475-300-222218 No.lu hesap açılmıştır.

Tüm üyelerimizi Şube Yönetim Kurulu'nun 1.750.000 TL'lik katkısıyla başlatılan kampanyaya gönüllü katkı koymaya çağırıyor, yapılacak katkılar için Şubemiz adına şimdiden teşekkür ediyoruz.

ISO 9000 SEMİNERLER DİZİSİ DEVAM EDİYOR

Şubemiz ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi bu seminerinde ISO 9000 Kalite Güvence Modeli maddelerini anlaşılabilir, uygulanabilir nitelikte katılımcılara aktarmayı amaçlamaktadır. ISO 9000 Kalite Güvence Modelleri konusunda çalışmalara başlamayı düşünen, başlayan ve sürdüren firmalara ve meslektaşlarımıza yönelik olarak modelin maddelerinin hergün bir modeli ele alınarak ne istediği, nasıl uygulanabileceği, neler yapılması gerektiği örneklerle aktarılacaktır.

Katılımcılar seminerimizin tamamına katılabileceği gibi, Kalite Güvence Modelinin maddeleri tek tek ele alındığı için bir veya birkaçına da katılabilirler. Bu katılım seminerin verileceği saatlerde olabileceği gibi katılımcının istediği ve karşılıklı görüşmeler sonucu saptanmış bir saatte de olabilecektir.

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvuru, 5 Şubat 1993 tarihi saat 18.00' e kadar, MMO İzmir Şubesi'ne yapılmalıdır. Kalite Güvence Modeli maddelerinden bir veya bir kaçına katılmak isteyen kişi ise o maddenin anlatıldığı günden en geç bir gün önce telefonla başvurabilir. Başvuru önceliği esas alınacaktır.

ÜCRET:

Seminere katılım Ücreti:

Her bir program için 3.000.000.-TL/Kişi

Her bir madde için 200.000.-TL/Kişi

Katılım her program için 20 kişi ile sınırlanmıştır.

ISO 9000 SEMİNERİ program tarihi 8-19 Şubat 1993

NOT: Tüm katılımcılara seminer sonunda seminer notları ve katılım belgesi verilecektir.

YER: MMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi Tel:(51) 63 27 25-22 57 56

PROGRAM

ISO 9001'deki Madde Numarası	İlgili Modeller	Kapsam	Tarih	Saat
4.1	ISO 9001-9002-9003	Yönetimin Sorumluluğu	8 Şubat 1993	17.00-18.30
4.2	ISO 9001-9002-9003	Kalite Sistemi Prensipleri	8 Şubat 1993	18.30- 20.00
4.17	ISO 9001-9002	Kalite Sisteminin İç Tetkiki	9 Şubat 1993	17.00-18.30
4.3	ISO 9001- 9002	Sözleşmenin İncelenmesi (Pazarlamada Kalite)	9 Şubat 1993	18.30- 20.00
4.4	ISO 9001	Şartname ve Tasarımda Kalite	10 Şubat 1993	17.00-18.30
4.6	ISO 9001-9002	Satınalma (Satınalmada kalite)	10 Şubat 1993	18.30-20.00
4.9	ISO 9001-9002	Proses Kontrolü (Üretimde Kalite)	11 Şubat 1993	17.00-18.30
4.9	ISO 9001-9002	Üretimin Kontrolü	11 Şubat 1993	18.30-20.00
4.8	ISO 9001-9002-9003	Malzeme kontrolü ve izlenebilirlik (Ürün Teşhisi ve İzlenebilirliği)	12 Şubat 1993	17.00-18.30
4.12	ISO 9001-9002-9003	Muayene ve Deney Durumu (Doğruluğun kontrolü)	12 Şubat 1993	18.30-20.00
4.10	ISO 9001-9002-9003	Muayene ve Deney (Doğruluğun kontrolü)	15 Şubat 1993	17.00-18.30
4.11	ISO 9001-9002-9003	Muayene, ölçme ve deney teçhizatı (Ölçme ve deney teçhizatının kontrolü)	15 Şubat 1993	18.30-20.00
4.13	ISO 9001-9002-9003	Uygun olmayan ürünün kontrolü	16 Şubat 1993	18.30- 20.00
4.14	ISO 9001-9002	Düzeltilici faaliyet	16 Şubat 1993	17.00-18.30
4.15	ISO 9001-9002-9003	Taşıma, depolama, Ambalajlama ve Dağıtım (Taşıma ve üretim sonrası fonksiyonlar)	17 Şubat 1993	17.00-18.30
4.19	ISO 9001	Satış Sonrası Servis	17 Şubat 1993	18.30-20.00
4.5	ISO 9001-9002-9003	Döküman Kontrolü (Kalite Dökümantasyonu ve kayıtlar)	18 Şubat 1993	17.00-20.00
4.16	ISO 9001-9002-9003	Kalite Kayıtları	18 Şubat 1993	18.30-20.00
4.18	ISO 9001-9002-9003	Eğitim (Personel)	19 Şubat 1993	17.00-18.30
4.20	ISO 9001-9002-9003	İstatistik Teknikler (İstatistik Metodlarının kullanımı)	19 Şubat 1993	18.30- 20.00

İMALAT ENDÜSTRİSİNDE BARKOD UYGULAMALARI SEMİNERİ

29-30 OCAK 1993

SEMİNER YÖNETİCİLERİ

End. Y. Müh. Cüneyt ERSİN
End. Y. Müh. Selahattin TOSUNER

PROGRAM

1. GÜN

Sabah (BARKOD TEKNOLOJİLERİNE GİRİŞ)
9.00-10.30/11.00-12.30

- Giriş ve Tanıtım
- Barkod nedir, Endüstride kullanım alanları, yararları
- Barkod alfabeleri, etikelleme, etiket hazırlama teknikleri,
- Bilgisayarla Bütünleşik İmalat Sistemlerinde (CIM) otomatik toplama sistemlerinin yeri
- Sorular ve yanıtlar

Öğleden sonra (ÜRETİM İZLEME SİSTEMLERİ)
13.30-15.00/15.30-17.00

- Endüstriyel bilgi toplama sistemlerine giriş
- İş emri, parça ya da partiler bazında barkod destekli üretim izleme sistemleri
- Proses kontrolü, işçilik takibi, makina takibi
- Prodüktivite analizleri, verilerin maliyet hesaplarına yansıtılması
- Üretim hattı takip yazılımları, MRP ile entegrasyon
- Sorular ve yanıtlar

2. GÜN

Sabah (AMBAR -SEVKİYAT İZLEME SİSTEMLERİ)
9.00-10.30/11.00-12.30

- Parça koli, palet ya da yer bazında ambar izleme sistemleri
- Barkod destekli otomatik depolama sistemleri, RF teknolojileri ile On-Line" haberleşen ambar otomasyonları
- Portatif terminallerle hızlı envanter sayımları
- Yükleme ve sevkiyat takipleri
- Sorular ve Yanıtlar

Öğleden Sonra (KALİTE KONTROL/ PERSONEL İZLEME)
13.30-15.00/15.30-17.00

- Kalite Kontrol Sistemlerinde Barkodun kullanımı
- ISO 9000 standartları açısından barkodun önemi, yararları,
- Kanban sistemleri
- Personel devam kontrol sistemlerinde barkodun kullanımı, otomatik puantaj, bordro programlarına otomatik aktarım
- Diğer uygulamalar
- Sorular ve yanıtlar
- Kapanış

Egeporcan Kokteyli
17.30-19.30

ÜCRET: 800.000 TL/kişi

MAKİNA VE SÜREÇ YETERLİLİK (CAPABILITY) İNDEKSLERİ

4-5 ŞUBAT 1993

SEMİNER YÖNETİCİSİ

Yrd. Doç. Dr. Ali ŞEN

PROGRAM

- Makina ve Süreç Yeterlilik İndeksleri ve ISO 9000 Kapsamındaki;
 - sözleşmenin incelenmesi
 - üretim kontrolü
- Maddeleri ile ilişkisi
- Makina ve Süreç Yeterliliğini Hesaplamak için Ortam Koşulları
- Makina ve Süreç Yeterliliği Hesaplamasında Durum Koşulları
- Süreç Yeterlilik İndeksleri Hesaplamaları
 - Cp, Cpk ve Cpm hesaplamaları
- Süreç Yeterlilik İndekslerinin spesifikasyondaki değişimleri göstermesi bakımından yorumlanması
- Örnek Olay;
 - ISO 9000 ilişkisi
 - İndekslerin Hesaplanması
 - İndekslerin Yorumlanması
 - Kullanılan formlar

ÜCRET: 600.000 TL/kişi
SAAT: 14.00-17.00

BİRİKİMLERİNİZİ NASIL VE NEREYE YÖNLENDİRİYORSUNUZ? GELİN BİRLİKTE DEĞERLENDİRELİM!..

YATIRIM ANALİZİ SEMİNERİ

27 OCAK 1993

PROGRAM

- Yatırım Araçlarının Sınıflandırılması ve Tanıtılması
- Borsada Yatırım İmkanları ve Borsada İşlemler Nasıl Gerçekleşir
- Doğru Yatırım Alternatifinin Seçimi (Yatırım Analizi)
- Portföy Oluşturma ve Yönetme
- Yatırım Analizi ve Portföy Takibinde Bilgisayar Kullanımı

Saat: 19.00

Not: Katılım ücretsizdir

ISIL İŞLEM SEMİNERİ

3 ŞUBAT 1993

PROGRAM:

9.00-10.00

Isıl İşlem Nedir?

Isıl İşlem türlerinin örneklerle izahı

10.30-12.00

Sementasyon çelikleri, ıslah çelikleri, Takım çelikleri örneklerle izahı

13.30-14.30

Isıl İşlem hataları ve giderme çareleri

15.00-16.00

Sorular ve Tartışma

Not: Katılım ücretsizdir.

Şubemiz- İstaş işbirliği ile düzenlenmiştir.

1993'E GİRERKEN

Çalışma döneminin birinci yılını geride bıraktık. Şube Genel Kurulu'nda ortaya koyduğumuz çalışma programının temel ilkeleri doğrultusunda bugüne dek yaptığımız çalışmalarını ana başlıklar altında sunacağız. Bu raporda yaptıklarımızın yanısıra, çalışma döneminin ikinci yarısında 1993 yılında ele alacağımız çalışma konularına stratejik plan hedefleri ana başlığında yer vermeye çalışacağız.

SUNUŞ:

Değişen dünyanın yeni koşullarında çağdaş yönelimleri kavrayan, aktif, genç, dinamik kadrosuyla çalışma dönemine başlayan Yönetim Kurulumuz, stratejik hedeflerine adım adım yaklaşmaktadır. Bu hedeflere ulaşılmasında, ülkemizde yaşanan ekonomik koşulların zorluklarına karşın çok yönlü katkılarıyla Oda çalışmalarına katılan, aktif destek veren üyelerimizin bu başarıda önemli payı olduğunu belirtmeden geçemeyiz.

Özellikle bilim ve teknolojideki gelişimleri yakından izleyen, onu meslek yaşamında uygulayabilen, üretim sürecindeki konumları nedeniyle üyelerimizin ekonomik-demokratik sorunlarının çözümünde etkin görev alan meslek örgütümüzü toplum yaşamındaki yerini kongre-konferans-seminer vb. etkinliklerin düzenlenmesi için aktif görev alarak yükselten üyelerimizin katkılarının son derece önemli olduğunu burada bir kez daha vurgulamalıyız.

Yine yeni dönemde; Oda Genel Merkezi'nin çalışma anlayışının çağdaş anlamda değişiminde aktif görev yapan şubemiz Oda delegelerinin Merkez Genel Kurulu'nun her aşamasında gösterdikleri duyarlılık ve verimli çalışma, işyerinden Şube merkezine, oradan Oda Genel Merkezi'ne dek uzanan üye ihtiyaç ve istemlerin çeşitli yönetim karar mekanizmalarına iletilmesi ve çözüm önerileri üretilmesi sürecinde etkin koordinasyon yaratılmasında aktif görev alan demokratik yöntemlerle seçilmiş işyeri temsilcilerinin, çalışma programımızdaki hedeflerine ulaşmasında yardımcı rolünü üstlenmiş uzmanlık komisyonlarının aktif katılım ve katkılan çağdaş örgütlenme anlayışımızın Oda platformunda yaşama geçirilmesinde en yakın destekçileri olmuştur.

ÇAĞDAŞ-DEMOKRATİK, SANAYİLEŞMİŞ BİR TÜRKİYE HEDEFİNE ULAŞMAK İÇİN

Çalışma döneminin başında açıkladığımız Şube çalışma programında yer alan mesleğimizin gelişimi, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarının korunması, ülkemiz ve toplumumuzun sanayileşme ve demokratikleşme istemlerinin karşılanmasında bir yıllık dönemde etkin ve etkili olarak meslek örgütümüzün yer almasının sağlanmasında aşağıda belirtilen hedefler yol gösterici olmuştur.

◆ Meslek örgütümüzün uzmanlık alanlarına giren konularda ülkemizin ve toplumumuzun sorunlarının çözümünde aktif bir araç olarak değerlendirilmesi,

◆ Meslektaşlarımızın mesleki, ekonomik ve demokratik hak ve çıkarlarının her düzeyde korunması doğrultusunda aktif tutum alınması,

◆ Meslektaşlarımızın, sanayimizin ve toplumumuzun istek ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde, çözüm önerileri geliştirilmesinde ve uygulanmasında yerinden yönetim ilkesinin yaşama geçirilmesi,

◆ Günümüzde küreselleşme sürecinde ekonomik bütünleşme sürecinde ülkemizin her yönüyle onurlu, saygın bir yer edinmesi için Odamızın ilgi alanına düşen konularda yeni çalışma alanlarının yaratılması,

◆ Şube Çalışma programında yer alan ülkemizde "Demokratikleşme ve Sanayileşme Programı"nın uygulanabilir kılınmasında aktif rol alınması ve siyasal iktidarın konuyla ilgili aktif tavır almasında yakın takipçi olunması,

◆ Mühendislik eğitiminde; ülkemizde çağdaş eğitimin gereği eğitimde bütünselliğin ve gelişmenin sağlanması doğrultusunda köklü çözüm önerileri üretilmesi,

◆ Bilim ve teknolojinin zaman geçirilmeksizin ülke sanayiinde uygulanabilirliğinin sağlanması için meslektaşlarımıza meslek içi eğitim yoluyla gerekli ortamların hazırlanması yönünde çalışılması,

◆ Ülkemiz sanayiinin uluslararası alanda rekabet koşullarının yaratılması için özellikle "Kalite" etkeninin önemini kavratılması yönünde yeni sistematik yaklaşımların yaşama geçirilmesi,

◆ Meslek örgütümüze işlevsel bir konum kazandırılması için yasa ve yönetmeliklerle desteklenmesi yönünde siyasal iktidarın harekete geçirilmesi yönünde duyarlı olunması,

Şube yönetim kurulumuz, dönem başında belirtilen "Çağdaş, Demokratik ve Sanayileşmiş bir Türkiye" hedefine ulaşılmasında daha etkin bir meslek örgütü yaratılması için Odamızın her düzeyde yeniden yapılandırılmasını temel hedef almıştır. Bu bir yıllık çalışma döneminde yukarıda belirtilen hedeflere ulaşılmasında Odamızın daha etkin bir meslek örgütü olabilmesi için örgütsel yapımızda köklü değişikliklere yönelik.

ÖRGÜTSEL YAPIMIZ ÇAĞIN GEREKSİNİMLERİNE UYGUN BİÇİMDE YENİDEN DÜZENLENİYOR

Üyelerimiz ile işyeri düzeyinde daha sıcak ve canlı ilişki kurulması, Oda-üye kopukluğunun giderilmesi ve Odamızın çağdaş biçimde yeniden yapılandırılmasında üyelerimizin aktif yer almasını sağlanması çalışmalarımızda temel ilke olmuştur.

Bunun için öncelikle üye eğitimlerini kapsamak, üyenin profilini çıkarmak esas alınmış bu doğrultuda hazırlanan üye anket formu

üyelere dağıtılmıştır.

◆ Bu dönemde farklı her düzeydeki Oda örgütüllüğüne kurumsal yapı kazandırılması çalışmaları başa alınmıştır.

Bu anlamda bölgemizde 10'u aşan üyelerimizin bulunduğu 50'yi aşan işyerinde İşyeri Temsilciliği oluşturulmuştur.

İşyeri temsilcilerinde temsilciler seçim yöntemiyle belirlenmiş, böylece meslek örgütümüz, özgün bir örgütüllük yapısına ulaşmıştır.

◆ Denizli Bölge Temsilciliğinin oluşmasıyla, Denizli, Aydın, Muğla ve Uşak illeri Şubemiz etkinlik alanından 1 Temmuz 1992 tarihi itibarıyla çıkmıştır. Yine Afyon il temsilciliği, Eskişehir Bölge Temsilciliğine bağlanılması Şubemizden ayrılmıştır. Böylece Şubemize bağlı sadece Izmır ve Manisa illeri kalmıştır. Şubemiz, bölgesel alanın daralmasına karşın etkinliğinin daha da artabileceği bir örgütsel yapıya kavuşmuştur. Manisa İl Temsilcilik Yürütme Kurulu ile daha düzenli ilişki kurulması ortamı doğmuştur. Bu düzenli ilişki, il Temsilcilik alanındaki etkinliklerin gelişmesini getirmiştir. Manisa'da ilk kez kafa-rifer kazanlarının ve asansörlerin periyodik kontrol çalışmaları başlatılmış ve doğrudan temsilciliğimiz tarafından sürdürülmüştür. Ayrıca Soma ve Alağa ilç temsilcilikleri ve Akhisar MDB ile ilişkilerimiz gelişmiştir.

◆ Bilgi ve deneyim sahibi üyelerimizin Oda örgütsel gelişmemize katkılarını sağlamak üzere Oda etkinliklerini Geliştirme Danışmanlar Kurulunun, Uzmanlık Kurulları ve Şube Koordinasyon Kurulu vb. çeşitli platformlar geliştirilmiştir.

İşyeri Temsilcilikleri, İl/İlçe Temsilcilikleri, MDB sorumluları, Oda delegeleri, asil ve yedek Yönetim Kurulu üyeleri, Uzmanlık Komisyonu üyelerinden oluşan Şube Koordinasyon Kurulu, gelecekte meslek örgütümüzün kurumsal yapısının temel taşı olması hedeflenmiştir. Kurulumuzun 2 Mayıs 1992 tarihinde yaptığı ilk toplantısında geliştirdiği öneriler doğrultusunda bugün Şubemize gelecek on yılı hedefleyen çağdaş hizmet binası kazandırılmıştır. Oda organlarında aktif görev alan üyelerimizden oluşan Kurulun bu ilk çalışması gelecek için hedefimizin doğruluğunu sağlamaktadır.

◆ Yine, bilgi ve deney birikimine sahip üyelerimizi doğru platformlarda bir araya getirerek çalışmaların üretken verimli kılınması hedefi doğrultusunda Oda Etkinliklerini Geliştirme Danışmanlar Kurulu oluşturulmuştur. Bu kurul üyelerinin yaptığı öneri ve katkılar Oda çalışmalarımızın önünü açmış, bizleri cesaretlendirmiştir. ISO 9000 çalışması bu kurulumuzun önerileri sonucu ortaya çıkmış bir etkinliktir.

◆ Komisyon çalışmalarına ise bu dönemde farklı bir anlayış ile yaklaşmıştır. Komisyonların sayısı azaltılmış, komisyonları

da verimli çalışması sağlanmıştır. Gerek-
tiğinde komisyon kurulması planlanmıştır.

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARINDA ÇAĞDAŞ ANLAYIŞ EGEMEN KILINMIŞTIR.

Yönetim Kurulumuz, bir yılda 54 toplantı yapmıştır. Bu da her hafta toplantılarının düzenli olarak yapıldığını göstermektedir. Toplantılarında tüm kararlar oybirliğiyle alınmıştır. Çalışma programında belirtildiği gibi ekip anlayışı, çalışmalarda esas alınmıştır.

Tekstil Mühendisi Egemen TOKATLIGIL'in Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulması nedeniyle üyeliği düşmüş, yerine yedek üyemiz Nuran TÜRKMEN asıl üyeliğe geçmiştir.

ŞUBE MEKANI ÇAĞDAŞ BİR GÖRÜNÜM KAZANDI.

Mesleğimize ve meslektaşlarımıza yakışır bir Oda kimliği kazandırılması amacıyla üyelerimizin gönüllü katkılarıyla Şube hizmet binamızın çağdaş biçimde yeniden düzenlenmesi çalışmalarımızda öncelik kazanmıştır.

4 Temmuz'da başlayan çalışmalar 5 Aralık'ta sonuçlandırılmıştır. Bu düzenleme, Oda çalışmalarına yeni bir heyecan ve canlılık getirmiştir. Şubemizin 2000'li yıllara yönelik çalışma perspektifinde ilk adımlardan biri olarak gördüğümüz bu çalışmayı, sadece yaşadığı dönemin değil gelecek dönemleri de planlayan çağdaş yönetim anlayışının bir ürünü olarak görüyoruz.

ODA-ŞUBE İLİŞKİLERİNDE YENİ SICAK BİR DÖNEM BAŞLIYOR

Oda Genel Kurulu sürecine etkin olarak katılan Şube örgütümüz, Şube delegeleriyle Oda Yönetim Kurulunun belirlenmesinde etkin bir rol oynadı.

Şube Genel Kuruluyla birlikte Şube düzeyinde üyelerin her aşamada söz ve karar sahibi olabilme, Oda çalışmalarına aktif olarak katılabilecekleri demokratik bir yönetim süreci başlamıştır. Bu sürecin sadece Şube ölçeğinde kalmaması, Oda genelinde karar alma mekanizmalarının demokratik bir işlerlik kazanması Oda merkezindeki anlayışın da değiştirilmesi düşüncesinden hareketle Oda Genel Kurulu sürecine aktif olarak katkıda bulunduğumuz.

Ancak Oda tüzük ve yönetmelikleri çerçevesinde örgütsel mekanizmaların işlemeyle oluşan yeni dönem Yönetim Kurulunun karşı karşıya kaldığı koşullar, Oda merkezinin içinde bulunduğu maddi zorluğun yanısıra önceki dönem Oda merkezinde egemen olan anlayışın bir uzantısı olarak mevcut kadroların tümüyle desteklerini çekmesi, sorunu daha da ağırlaştırmıştır. Bu durum genelde Oda çalışmalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Şube Yönetim Kurulumuz, çalışmalarda yerinden yönetim ilkesini ve Oda bütünselliğinde demokratik işleyişin çalıştırılması koşulluyla etkin bir koordinasyon sağlanması ve ülke genelinde Oda örgüt yapısının eşit gelişimini öngören yaklaşımı doğrultusunda Odanın içinde bulunduğu bu durumdan çıkartılması için tüm örgüt birimlerinin Oda merkezine aktif destekte bulunmaya çağırıldı.

Bu dönemde yapılan tüm Oda Danışma Kurulu toplantılarına katılarak çalışma programımız doğrultusunda katkıda bulunmaya çalıştık.

ŞUBEMİZ TMMOB ÇALIŞMALARINDA ETKİNLİĞİNİ SÜRDÜRMEKTEDİR

TMMOB İl Koordinasyon Kurulunun çalışmalarına, Yönetim kurulumuz çoğunluklu olarak katılmaya çalışmıştır. Ülke ve yerel ölçekte pek çok mesleki, sosyal, ekonomik ve kültürel çalışmalarda görev ve sorumluluk üstlenmiştir.

Kamu çalışanların sendikalaşması sürecinde işyeri temsilcilerimiz kanalıyla, bizzat Yönetim Kurulu üyelerimiz toplantılara düzenli olarak özendirici, cesaretlendirici rol oynamışlardır. Bugün işyeri temsilcilerimizin ve delegelerimizin Şube Yönetim Kurulumuzun yol göstericiliğinde bu çalışmalarda yer almaları bizleri sevindirmektedir.

◆ Kolay mühendislik Yasası'na karşı etkin bir kampanya başlatılmıştır.

◆ TMMOB yasa tasarısı üzerine tartışma başlatılmış, bu konuda etkinlik düzenlenmiştir.

◆ Anayasa üzerine tartışma açılmış ve etkinlik düzenlenmiştir.

◆ Aliağa Termik Santrali yapımına karşın yürütülen çalışmanın başarıyla sonuçlandırılması doğrultusunda düzenlenen 1. Bakırçay Çevre Sempozyumuna katkıda bulunmuştur.

◆ Ege-Koop'un konut üretimine yapılan destek nedeniyle Kooperatif Yönetim kurulu Şubemize Plaket vermiştir.

◆ Bergama Ovacık Altın Madeni konusunda kamuoyu oluşturma çalışmalarına katkıda bulunmuştur.

◆ ISO 9000 Kalite Güvence sistemleri konusunda TMMOB İl Koordinasyon Kurulu bilgilendirilmiştir.

◆ Çevre günü nedeniyle düzenlenen etkinliklere katılarak, katkıda bulunmuştur.

◆ Gemi Söküm Bölgesi Yönetmelik değişikliği önerileri tamamlanmıştır.

SÜRÜCÜ KURSUMUZA İLGI GIDEREK ARTIYOR

4 Ocak 1993'te, 5. yılına giren Sürücü Kursumuzdan, bu yıl 515 kişi (Ekim sonu itibarıyla) sertifika almıştır. Önceki dönemlere göre katılım oranı %41.7 oranında artmıştır.

Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığınca İş Makinaları Operatör Yetiştirme Kursu sertifika yalnız Sürücü Kursumuzca verilmesi yönünde çalışmalar sonuçlandırılmak üzere. Sürücü kursumuza bir otomobil daha kazandırılmıştır.

Ayrıca Kursumuz, Şube Eğitim merkezimizin çalışmalarına da önemli katkıda bulunmuştur. bu dönem 5. yıl armağını olarak Eğitim notlarımız kitap haline getirilerek toplamımız yararına sunulacaktır.

MESLEKSEL TEKNİK HİZMETLERDE YENİ BİR DÖNEM BAŞLADI

Odamızın mesleki teknik hizmetlerini gerek teknik cihaz anlamında sunum yönünden, gerekse verilen hizmetin niteliğini çağın gereksinimlerine yanıt verecek biçimde yeniden düzenlemeye çalıştık.

1. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRE VE SERGİSİ İZMİR'DE DÜZENLENİYOR

Şubemiz, Odamızın ve mesleğimizin önemli ilgi alanlarından birini oluşturan Tesisat Mühendisliği konusunda, Oda adına, önemli bir etkinlik düzenlemektedir. Ülkemizde ilk kez bu düzeyde ele alınacak ve Tesisat Mühendisliği açısından, Odamızın yüzü olacak bu kongreye, konusuna uzman mühendislerin yanısıra hükümet ve ilgili sanayi kuruluşların temsilcileri katılacaktır. Kongre 15-17 Nisan 1993 tarihlerinde, Balçova Termal Tesislerinde düzenlenecektir. Kongre sırasında sergi düzenlenecektir. Kongre ve sergiye katılmaya hızla sürmektedir.

ISO 9000 KALİTE DANIŞMA MERKEZİ KURULDU

Ülkemizin AT ülkeleriyle ekonomik ve sanayi alanındaki ilişkilerinde önemli bir etken olarak ortaya çıkan "ISO 9000 Kalite Güvence Sistemleri"ne ilişkin Şubemizdeki sistemli bir çalışma başlatılmıştır. Odamızın bu alanda işlev kazanması yolunda Şube olarak önemli bir adım attığımız inancındayız. Meslektaşlarımızın bilgilendirilmesi, sanayi kuruluşlarının bu konuda istemlerinin karşılanması amacıyla yönelik olarak Şubemizde, Kalite Danışma Merkezi kurulmuştur.

Danışma Merkezimiz, öncelikle meslektaşlarımızı ve bölgemiz sanayi kuruluşlarını bilgilendirme amacıyla bir dizi eğitim etkinlikleri düzenlemektedir.

Şube bazında bu çalışmayı kurumlaştırmak için bir endüstri üyemiz tam gün, ayrıca YRD. Doç. Dr. Ali ŞEN ise teknik danışman olarak görevlendirilmiştir.

MESLEK İÇİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİ

Bu dönemde Şube Eğitim Merkezi üyelerimizin meslek içi eğitimlerine daha etkin katkıda bulunmuştur. Bu kez seminerlerin notları Şubemizde kitap olarak basılıp daha geniş üyelerimizin yararına sunulmuştur.

Bu dönemde Endüstri Mühendisliği (MDK) nın katkılarıyla düzenlenen seminer dizisi çalışmalarımıza güç katmıştır.

Önceki dönemlerden farklı olarak çalışma programımız doğrultusunda bu dönem üyelerimize yönelik ücretsiz bilgisayar kursları düzenlenmiştir. sadece İzmir'de değil Soma ve Aliağa İl Temsilcilerimizde de bu ücretsiz kurslar düzenlenmiştir. Soma'daki kursa 11 kişi, Aliağa'da düzenlenen iki kursa toplam 23 kişi katılmıştır. Yine Desa İşyeri Temsilciliğimizin istemi üzerine işyerinde bilgisayar kursu düzenlenmiştir.

Bu gelişmeler ışığında üyemiz Necmi VARLIK 1 Ekim 1992 tarihinden itibaren tam gün eğitmen olarak görevlendirilmiştir.

PERİYODİK KONTROL HİZMETİNDE YENİ BİR ANLAYIŞ

Bu dönem periyodik kontrol hizmetlerinin nitelik yönünden geliştirilmesi ve bölge çapında yaygınlaştırılması için yeni bir yaklaşım öngörülmüştür.

Amacımızı gerçekleştirmek için 1 Ağustos

1992 tarihinden itibaren üyemiz Özcan AVCI tamgün görevlendirilmiştir. Kısa bir dönem geçmesine karşın elde edilen veriler, varolan yaklaşımımızın doğruluğunu sağlamaktadır.

ODAMIZA YENİ YAYINLAR KAZANDIRMAYA DEVAM EDİYORUZ

Çalışma anlayışımızın temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilere ve imalatta çalışan mühendislere yönelik üyemiz Prof. Dr. Mustafa SABUNCU tarafından hazırlanan Dinamik ve Makina Dinamiğine ilişkin üç kitap, Şube yayını olarak basılmıştır.

Ayrıca Yrd. Doç. Dr. Ali ŞEN tarafından verilen Sistem Analizi seminer notları kitap halinde basılmak üzere hazırlanmıştır.

Üyemiz Mustafa DEMİRCİ tarafından hazırlanan Klima ve Havalandırma kitabının yazımı sürmektedir.

Yine aylık periyodlar halinde üyelerimize ücretsiz olarak gönderilen Şube Bülteni yayını aralıksız sürmüştür.

TEKNİSYENLERE YÖNELİK KURSLARIMIZ ETKİN OLARAK SÜRÜYOR

Bu dönem gerek Sanayi tipi kazanların işletilmesinde Yardımcı Personel Yetiştirme Kursu gerekse İş Makinaları Operatör Yetiştirme Kursuna katılım sayısı geçen döneme göre daha da artmıştır. Şubemizin sanayinin

gereksinimi olan bu eğitim etkinlikleriyle bölgemizde önemli bir boşluğu doldurmuş bulunuyoruz.

ÜYELERİMİZİ SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLERDE BULUŞTURUYORUZ

Haftasonu gezileri, video film gösterileri ve söyleşiler düzenleyerek üyelerimizi sosyal ortamda biraraya getirerek, tanışmaları, kültürel gelişmelerine katkıda bulunmaları, eğlenmeleri sağlamıştır. Bu etkinlikler üyelerimizin katılımı için Bülten'de yayınlanarak ve işyeri Temsilcilerine afişler gönderilerek duyurulmuştur. Yine üyelerimize indirilmiş yaz dincesi için otellerle ilişkiye geçilmiştir.

Çalışma programımız doğrultusunda Çağdaş Makina Mühendisleri Konut Yapı Kooperatifi Kurarak Üyelerimizin Konut İstemini karşılamak amacıyla yeni bir hizmeti daha yaşama geçirmek için öncülük yaptık. Kooperatife üye kaydımları başlatılması yönünde çalışmalar ve bu arada Urla ilçesi civarında arsa temini çalışmaları hızla sürmektedir.

YEREL YÖNETİMLERLE ODAMIZ ARASINDAKİ KURUMSAL İLİŞKİLERDE YENİ BİR DÖNEM BAŞLADI

Bu dönem Manisa, Urla, Menemen, Foça, Gaziemir, Bornova Yerel Yönetimleriyle başla-

ılan kurumsal ilişkiler, Odamızın varolan etkinlik alanını önceki döneme göre daha da genişletmiştir. Ayrıca diğer yerel yönetimlerle varolan ilişkilerimiz daha da geliştirilmiştir.

KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA YENİ ANLAYIŞ

Geçmiş dönemlere göre daha az sayıda oluşturulan komisyonların çalışmaları Şubemiz etkinliklerinde önemli rol oynamıştır. Hedeflenen işlere göre oluşturulan komisyonların çoğunluğu düzenli olarak toplantılarını sürdürmüştür.

Özellikle Bülten Yayın Komisyonu, Araç Projesi Yapan Üyelerin Sorunlarını İzleme Komisyonu, Sosyal Kültürel Etkinlikler Komisyonu, Bilgisayar Komisyonu örnek etkinlikleriyle Şubemiz çalışmalarına önemli katkılarda bulunmuştur.

MALİ DURUM

Çalışma programımız doğrultusunda bütçe hedeflerine ulaşmış bulunuyoruz. Bu dönemin ayrıcalığı geçen dönem SSK ve Vergi borçlarının ödenmiş olmasıdır. Şube ölçeğinde alınan bir dizi önlem ile gelir-gider dengesinde olumlu gelişmeler yaratılmıştır. Oda merkezine katkılar geçmiş dönemlere göre artarak sürerken diğer yandan Şubemize yeni araçlar, cihazlar kazandırılmıştır.

1993 YILI STRATEJİK PLAN HEDEFLERİMİZ

✓ Şubemiz etkinlik alanında çalışan üyelerimizin profilinin çıkarılması ve sonuçların kitap halinde yayınlanması.

✓ Oda Olağanüstü Genel kurul toplantısına tüzük ve yönetmelik değişiklikleriyle hazırlanması ve oda örgütsel yapısının yeniden düzenlenmesi.

✓ Şubemizin tam büro otomasyonuna geçmesi, büro hizmetlerinde daha verimli, üretken bir çalışmanın oluşturulması.

✓ 1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongre ve Sergisi'nin düzenlenmesi.

✓ ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi'nin çalışmalarının geliştirilmesi ve kurumsallaştırılması yönünde yeni adımlar atılması. Oda çalışmalarında hizmet kalitesini arttırmak amacıyla şubemizin ISO 9000 belgesi hazırlık çalışması yapması hedeflenmektedir.

✓ Tesisat Mühendisliği hizmetlerinin kalitesini yükseltmek amacıyla İzmir ilinde Fenni mesuliyet hizmet kontrolünün yapılması.

✓ Şubemizce teknik yayın basımının sürdürülmesi

✓ Periyodik kontrollerin bölge çapında yaygın-

laştırılması ve niteliğinin daha da geliştirilmesi.

✓ Şube Bülteni'nin Ocak/1993'den itibaren, yeni bir içerikle 32 sayfa olarak yayınlanması.

✓ Makina Mühendisleri Odası İzmir Şube Lokali oluşturulması.

✓ Çağdaş Makina Mühendisleri Konut Yapı Kooperatifi'nin arsa alımına yardımcı olunması.

✓ Basın Yayın Halkla İlişkiler Bürosu kurularak kamuoyu oluşturulmasına yönelik olarak Şubenin dışı açılımını sağlayacak bir yapılanmaya kavuşturulması.

✓ Çevre Bakanlığınca yayınlanan genelge ışığında motorlu araçların egzoz gaz ölçümlerinin Odamızca yapılmasının sağlanması.

✓ Şubemiz Sürücü Kursunun kurumsallaştırılmasının daha da geliştirilmesine yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nın genelgesi doğrultusunda Şube Sürücü Kursumuzun ülke düzeyinde G sınıfı Sürücü Belgesi vermesinin sağlanması.

✓ Şubemize bir otomobil ve mobil laboratuvar kazandırılması.

✓ 1993 Sanayi Kongresi çalışmalarınabölgesel düzeyde katkı ve katılım sağlanması.

OTOMATİK TANIMLAMA TEKNOLOJİLERİ VE BARKOD

Cüneyt ERSİN
Endüstri Yüksek Mühendisi

Son yıllarda adını sıkça duymaya başladığımız BARKOD yalnız ülkemiz için değil, gelişmiş ülkeler için bile yeni bir teknoloji. Şubemiz meslektaşlarımızı bu yeni teknolojiyle tanıştırmak amacıyla Ocak ayında seminer düzenlemiştir.

Barkod'un tarihi II. Dünya Savaşı sonlarına kadar uzanıyor. ABD'de, savaş sonrası, demiryollarının bakım onarım işleri için rayların numaralandırılmasına karar veren yöneticiler, numaraların elektronik ortama aktarılması için üniversitelerde işbirliğine giderek, ilk barkod'u üretmişler. İşte bu aşamadan sonra teknolojisi ve standartları hızla gelişen barkod bu günlere kadar gelmiş. Bu gün dünyada standartlaşmış barkod alfabeleri dışında kurumlara özel ve bilimsel amaçlı üretilmiş 1000'in üzerinde barkod alfabesi olduğu bilinmektedir.

Barkod aslında Otomatik Tanımlama Teknolojileri olarak tanınan geniş bir teknoloji kolunun bir parçası. Yine bu teknoloji içinde Manyetik Kart sistemleri, Optik Karakter Tanımlama, Smart kartlar, Ses Tanımlama, Görüntü Tanımlama gibi çok değişik tanımlama sistemleri var. Fakat Barkod, bu sistemler içinde en çok tanınan ve kullanılan; çünkü donanım ve sarf malzemesi olarak Barkod en ekonomik ve kullanışlı olan sistem.

Bugün barkod imalat endüstrilerinin sağladığı endüstrisine, tuizm tesislerinden büro otomasyonuna kadar çok çeşitli sektörlerde kullanılıyor. Dünyada barkodun en yaygın olarak kullanıldığı iki alandan biri Satış Noktası Uygulamaları. Türkiye'de bazı Süpermarketlerde kullanılmaya başlanan bu sistemlerle, yoğun kasa hareketi olan ticari kuruluşlar, üzerinde barkod etiketleri bulunan mamüllerini optik okuyuculara okutarak, kasalarından hızlı bir şekilde satış fişi yada fatura bastırabilmektedirler. Bilgisayara bağlı bu sistemlerle stok hareketlerini de anında izleyebilmektedirler.

Barkod'un kullanımının yaygın olduğu diğer önemli alan ise; Endüstriyel Uygulamalar. Bugün ülkemizde 400'ün üzerinde sanayi kuruluşu Barkodlu Endüstriyel Bilgi Toplama Sis-

temlerini üretim faktörlerini izlemek için kullanıyor. Barkodlu Üretim İzleme Sistemleri ile üretim hattındaki hammadde, Yarı-Mamul ve Mamulününün (sipariş numarası-iş emri numarası veya lotlar) bazında hangi aşamada olduğunu izleyebiliyorsunuz. Aynı şekilde bantlarınızın, tezgahlarınızın ve ekipmanınızın iş yükleri anında bilgisayarınızın ekranında görebileceğiniz için, üretiminizdeki darboğazlara, anında müdahale ederek, verimliliğinizi artırabiliyorsunuz. Yalnız malzeme ve tezgahlarınızın değil, personelinizde çalışma zamanlarını kesin ve doğru bir şekilde öğrenebildiğiniz için (Barkod işçilik takibinde de kullanılmaktadır) İşgücünüzde de produktivite artışı yaratabiliyorsunuz.

Tüm bu üretim faktörleri değerleri size anında ve kesin doğru olarak ulaştığı içinde, günümüzde işletmeler için tam bir kaos olan imalat maliyetlerinin ve safha maliyetlerinin tam olarak belirlenmesi sorunu, kendiliğinden çözümlenmiş olmaktadır.

Ambar uygulamaları ise barkod'un endüstride kullanıldığı diğer önemli bir alan. Malzeme ve mamul ambarlarındaki stok hareketlerini doğru izleme, elle raporlama ile günümüzde nerdeyse imkansız hale gelmiştir. Diğer bir darboğaz ise Tesellüm ve sevkiyat işlemlerindedir. Doğru malzeme, doğru miktarlarda teslim alındı mı? Yükleme doğru malzemelerle, doğru miktarlarda, doğru kamyonlarla, doğru merkezlerle iletildi mi? gibi sorularla boğuşan malzemeciler çözümü barkod'ta buluyorlar. Ambarlara giren malzemelerin, planlama departmanlarından gelen veriler doğrultusunda Barkod Etiket Yazıcıları ile etiketlenmesi ile birlikte, malzemeler artık kimliklendirilmiş oluyor. Bu malzemelerin hareket noktalarında barkod terminalleri tarafından okutulması ile hangi noktada ne tip bir hareket gördükleri, o anda nerede buldukları ve total olarak hangi miktarlarda bulduklarına dair bilgilere anında ulaşılmış oluyor. Aynı şekilde sevkiyatı, giriş makbuzu gibi evraklarda hızlı ve doğru şekilde hazırlanabiliyor. Envanter sayımları ise, günlerce sürmek yerine, portatif barkod okuyucuları ile birkaç saatte tamamlanabiliyor.

Radyo Dalgaları ile haberleşen telsizli barkod sistemleri, özellikle ambar uygulamalarında ön plana çıkıyor. Bu günlerde Arçelik A.Ş. Çayırova Tesisleri Mamul Hammadde ambarına bir

ömeği kurulan Telsizli Ambar Otomasyon Sisteminde bir bilgisayar kontrolünde Ambar Optimizasyonu tümü ile barkodlarla sağlanıyor. Buna göre radyo dalgaları ile bilgisayarın emir yolladığı bir forklift, malzemeyi araç üzerindeki terminale bağlı bir okuyucu ile okutarak alıyor, yine bilgisayarın ambar içindeki durumuna göre optimize ederek belirlediği rafa götürüyor ve raf barkodunu okutuyor. Bu şekilde bilgisayar belleğe tüm malzemeleri lokasyonları ile birlikte kaydediyor, çıkış talebi geldiğinde ise yine benzer aşamalarla istenilen noktaya teslim ediyor.

İmalat Endüstrisi için günümüzde diğer önemli bir konu ise Kalite 21. yüzyıla birlikte gelişen dünya koşulları, daha bilinçli tüketiciye daha kaliteli mal sunmayı gerektirmekte. Hatta kurumlar üstünde, devletler arası katı kurullarla belirlenen kalite prensipleri, Dünyada ISO 9000 gibi kalite standartlarının yaratılmasına neden oldu. Bu gelişmeler kalite kontrolünde da yeni teorilerin, yeni görüşlerin benimsenmesine yol açtı ki bugün çağdaş endüstri kuruluşları toplam Kalite Kontrolü diye adlandırılan yeni bir Kalite Kontrol sistemini uygulamaya başladılar. En basit açıklamaları ise "Nasreddin Hoca'nın Testi kırılmadan İşe Müdahale Etme Teorisi" olarak ta açıklanabilecek bu yeni disiplinde ise yine Barkod önemli bir yer alıyor. Toplam Kalite Kontrolü'nün en önemli kaynağı "bilgi". İşte bu kalite bilgilerini, üretim hattından alabilmenin en hızlı metodu ise Barkod. Kontrolün yapıldığı her noktadan, bilgisayara bağlı okuyucular ile malzeme ve tezgah bilgileri -hatta nedenlerini ve hatta ölçümlerini otomatik olarak toplayan Barkod sistemleri; bu verileri İstatistiksel Proses kontrollu gibi yöntemlerle anında değerlendirip, üretimi müdahale olanağı vermekte.

Personel Devam Kontrolü ve Puantaj-Bordro işlemlerinin otomasyonu Endüstride barkodun diğer bir kullanım alanı. Üretim ve proses otomasyonu, Tamir-Bakım planlaması, demirbaş takibi gibi bir çok endüstriyel alanda da kullanıma açık.

Kısaca her türlü üretim kontrolü; hareket verilerine ulaşmak istediğiniz nesnelere kimliklendirebildiğiniz ölçüde Barkod'la sağlanabilmekte. Bu verileri de işletmelerimiz ihtiyaçları doğrultusunda en uygun şekilde değerlendirebilirlerse, daha üretken ve daha kaliteli ürünlerle dolu günlere merhaba diyebiliriz...

Örnekleme

Yrd. Doç. Dr. Ali ŞEN
Ali Rıza FROUZANMEHR

GİRİŞ

Ana kütlelerin belli özellikleri hakkında gereksinim duyulan istatistik veriler için gerekli bilgiler, kapsam bakımından iki farklı yoldan elde edilir: Tam sayım veya örnekleme.

Tam sayım ile yığının bütün birimlerinden toplanan bilgilerden gerekli istatistik veriler doğrudan elde edilir. Örneklemede ise, Ana kütlelerin bir kısım birimleri gözleme alınarak bunlardan toplanan bilgilerden anakütleye ilişkin istatistik veriler tahmin edilir.

Anakütle küçük ise veya çok ayrıntılı verilere gereksinim duyuluyorsa tam sayım zorunludur. Genellikle büyük kütlelerde ve kütlelerin önemli kısımları hakkında istatistik verilerin elde edilmesi sözkonusu olduğu zaman örnekleme ile daha yararlı istatistikler elde edilebileceği için örnekleme çok avantajlıdır.

ÖRNEKLEME

En genel anlamıyla örnekleme, bir bütünün kendi içinden seçilmiş bir parçasıyla temsil edilmesidir. Gerçekte, her bilimde yapılan gözlem ve deneyler gözlenmesi veya deneylenmesi olanaklı durumların oluşturduğu bir kütleden alınmış bir örnektir. Unutmamak gerekir örneklemenin önemi, sadece pratik kolaylıklar sağlamasından değildir. Geniş bir ekip ve büyük bir maliyetle yıllar boyu süren bir araştırma, sadece pratik engellerle değil, aynı zamanda boş bir uğraşı olma riskiyle de karşıkarşıyadır. Kısacası örnekleme, çoğu kez isteğe bağlı bir işlem değil, seçilmesi zorunlu bir tekniktir.

Örnekleme bu ölçüde yararlı bir teknik olmakla birlikte riski yüksek ve gelişigüzel kullanılması çok sakıncalı bir işlemdir. Bir örnekten elde edilen gözlemlerin örneğin içinden seçildiği tüm kütleyle yaygınlaştırılabilmesi için, örnek birimlerin kütlelerin karakteristiklerini yansıtacak bir nitelik taşıması gerekir. Üzerinde gözlemede bulunduğumuz birimlerin gerçek bir örnek olmaması halinde, gözlemlerin gerçeğe oranla önemli sapmalar göstereceği ve ciddi yanlışlara yol açacağı açıktır. Bu nedenle, örneklemeyle başvururken belli kurallara titizlikle uymaya ve belli koşulları ke-

sinlikle gerçekleştirmeye gerek vardır.

Bir örnekleme yaparken iki genel ön koşulun yerine getirilmesi gerekir.

1. ÖRNEK temsil yeteneği taşımalı
2. Yeterli olmalıdır.

Ayrıntılı bazı işlemler gerektiren bu iki koşulu özetle açıklamak gerekirse şunlar söylenebilir. Bir örneğin temsil yeteneği taşıması demek, içinden seçildiği evrenin karakteristiklerini bir yanlık yaratmadan yansıtmayı demektir.

Bir örnek yeterli olmadığı halde, temsil yeteneği taşıyabilir. Ancak bu durumda, aynı büyüklükte başka örneklerin alınması halinde bu örneklerde de benzer sonuçların belireceği konusunda güven duymamız olanaksızdır. Temsil yeteneği ve yeterlik bir doyurucu örneklemede bulunması gereken iki ayrı özelliktir. Bir örnek yeterli bir büyüklükte olmadıkça sonuçların güvenilirliğinden söz edilmez. Buna karşılık bir örnek temsil yeteneği taşıyorsa örneğin yeterli bir büyüklükte olması sonuçların geçerliğini sağlar.

2. ÖRNEKLEMENİN SAFHALARI

Örnekleme çalışmasına başlamadan önce araştırma iyice planlanmalı ve örnekleme bu plana göre yürütülmelidir. Bazı hallerde örnekleme yapmak oldukça kolaydır. Genellikle işletme içi kayıtlara dayanan araştırmada bu durumla karşılaşılır. Fakat işletme dışındaki örnekleme çalışmalarında büyük problemlerle karşılaşılabilir. Diğer önemli bir konu, değişik örnekleme çalışmalarında karşılaşılan problemlerin birbirinden farklı olmalarıdır.

Bir örnekleminin başlıca safhaları aşağıdaki şekilde gruplanabilir:

1. Örnekleminin Amaçlarının Belirlenmesi
2. Ana kütlelerin Belirlenmesi
3. Toplanacak Bilgilerin Belirlenmesi
4. Bilgi Edinme Yönteminin Seçimi
5. Araştırmanın Güvenilirliğinin Belirlenmesi
6. Örnek büyüklüğünün Belirlenmesi
7. Örnekleme Yönteminin Seçimi
8. Ön test
9. Saha Araştırmasının Organizasyonu
10. Uygulama, Analiz ve Sonraki Araştırmalara Hazırlık

yukarıdaki aşamaları kısaca açıklarsak,

2.1. ÖRNEKLEMENİN AMAÇLARININ BELİRLENMESİ

ÖRNEKLEME işlemlerine başlarken kesinlikle, bir amaç göz önünde tutulur. Ya piyasa hakkında bilgi alınmak istenilir, ya yeni bir mamülün tutulup tutulmayacağı araştırılır veya satın alınan bir parti malın istenilen nitelikte olup olma-

dığı kontrol edilecektir. Böylelikle, en karmaşık örneklemeyle bile gereksiz detaya dalıp asıl amaçlardan uzaklaşılması önenebilir.

2.2. ANA KÜTLENİN BELİRLENMESİ

Örnekleme konu olan "ana kütle" aynı cinsten "birimlerin" oluşturduğu topluluktur. Örneğin; bir malın bütün potansiyel müşterileri ana kütlelerdir. Örnekleme başlamadan önce ana kütleli oluşturan birimler açık bir şekilde tanımlanmalıdır. Böylelikle bu birimleri inceleyerek kimselerin, bilgi toplayacakları birimler hakkında herhangi bir şüpheye düşmeleri önlenmiş olur.

Örneğin, varsayalım ki bir pazarlama araştırmasında B marka dış macunun talebi incelenecektir. **Burada birim;**

a: Her insan

b: Dış macunu kullanabilecek olan her insan

c: Dış macunu satın alan her herkes

d: Her aile

e: Her hane halkı

Eğer birim her insan şeklinde alınırsa, diğer sakinlerin yanında ana kütle içine, dışı çıkmamış bebeklerde dahil olacaktır.

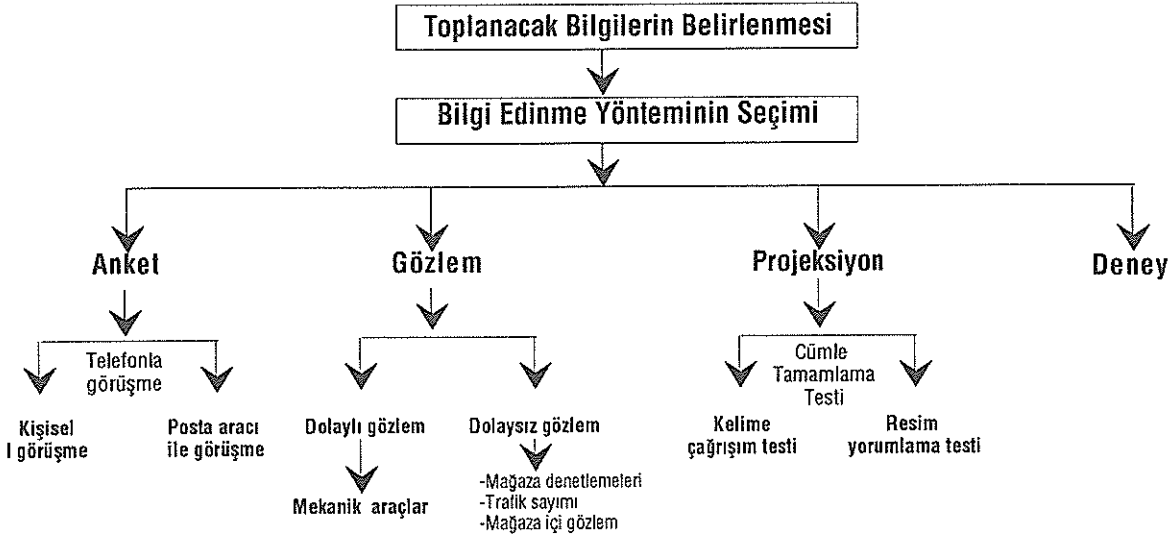
Eğer dış macunu kullanabilecek olan her insan söz konusu ise bu sefer dış macunu seçimi üzerinde bir etkisi bulunmayan fertleri (küçük çocukları) kapsamına alır.

Eğer birim dış macunu satın alan herkes şeklinde tanımlanırsa başkasının siparişiyle bu alışverişi yapanlar da ana kütleyle dahil olacaktır.

Eğer her ailenin bir birim kabul edilmesi durumunda gerçi o ailede kullanılan B marka dış macunu miktarı belirlenebilecektir. Fakat aile tanımına uymayan kişiler, tek başına yaşayanlar veya birarada yaşayan bir kaç arkadaş, dış macunu kullanmalarına rağmen, ana kütle kapsamına alınmamış olacaktır.

Eğer birim hane halkı geliri kullanılan dış macunu sayısı arasındaki ilişkileri incelemeye kalkılırsa, bu defa hane halkını oluşturan birimlerden bağımsız gelire sahip fertlerin, farklı mark ve miktar dış macunu kullanmaları halinde güçlüklerle karşılaşılacaktır.

Görüldüğü gibi oldukça basit bir örnekleme araştırmasında bile, birimin tanımlanması ile ilgili olarak çeşitli problemler ortaya çıkabilmektedir. Bu gibi durumları önlemek için, gözlemcilerin subjektif ve rasgele hareket etmelerini engellemek için, ana kütleli oluşturan birimler, açık detaylı ve hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tanımlanmalıdır.

2.3. TOPLANACAK BİLGİLERİN BELİRLENMESİ

Özellikle anakütle insanlardan oluşuyorsa, bu kütle hakkında, bazıları belki de hiç kullanılmayacak, çok fazla bilgi toplamak örneklemelerde sık sık karşılaşılan bir durumdur.

2.5. ARAŞTIRMANIN GÜVENİRLİĞİNİN BELİRLENMESİ

Örneklemeye çalışmasında bulunan sonuçlarda bir hata payı bulunur. Zira anakütlenin tamamı incelenmiştir ve tam sayımda da sözkonusu olan bazı ölçme hataları yapılabilir. Tesadüf örneklemeye yöntemlerinde örnekten bulunan sonuca bakılarak anakütle değerinin hudutları belirli ihtimallerle hesaplanabilir.

2.6. ÖRNEK BÜYÜKLÜĞÜNÜN BELİRLENMESİ

Bir kütlelin alınarak örneğin ne büyüklükte olacağına karar verirken, herşeyden önce o kütlelin niteliği homojenlik derecesine bakmak gerekir. Örneğin mantıksal olarak bir kütledeki tüm birimlerin her bakımdan birbirine benzer olması halinde, o kütlede bir kişilik bir örnek almak yeterlidir. Gerçekte hiç bir kütlelin bu ölçüde türdeş olmadığı açıktır. Bu neden ile özellikle araştırma kütlelin türdeşlik derecesini saptamak gerekir.

2.6.1. Araştırma olanakları

Örneğin büyüklüğünün belirlenmesinde önemli bir rol oynayan etkenlerden biri de araştırmanın sahip olduğu kaynaklardır. Bir araştırmanın kaynakları bu amaçla kullanılabilir zaman, para ve eleman olanaklarıdır. Ancak eldeki kaynaklarla araştırma amaçları için yeterli bir örneğin elde edilmesi olanaksızsa, araştırmanın yararlı ve anlamlı olmaktan çıkacağı da açıktır.

2.6.2 Örnek seçme işlemi

Örneğin temsil yeteneğini sağlamak üzere kullanılan örneklemeye işlemi de örnek büyüklüğünü etkiler. Olasılık temeline dayanan belli başlı örneklemeye tekniklerinin gerektirdiği örnek büyüklüğü aynı değildir.

Örnek seçerken sadece belli karakteristiklere sahip gruplara değil, her birime eşit seçilme şansı tanıyan rastlantılı örneklemeye katmanlı örneklemeye oranla daha büyük bir örneğe gereksinim gösterir.

2.6.3 Varsayımın özelliği

Bir örnek verirken Diyelim ki sporculuk düşüncesini araştırmak için, bir bağımsız değişken olarak yaşın sporculuk eğilimleri üzerindeki etkilerini gözlemekle yetindiğimizde, alınacak örneğin çeşitli yaşlardan kişileri anlamlı bir ölçüde içine alacak bir büyüklükte olması yeterlidir. Ancak yaşın yanı sıra cinsiyet, eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik statüsü... v.s gibi öteki değişkenlerin de sporculuk eğilimine, kısacası araştırmada etkileri araştırılan değişkenlerin sayısı arttıkça örneğin büyüklüğü de artar.

2.6.4 Aranacak karakteristiğin dağılımı

Söz gelimi çevre sağlığıyla ilgili bir araştırmada sağlıklı çevre koşullarının yol açtığı çeşitli hastalıklar içinde en seyrek rastlananları, örneğin akciğer kanserini de gözlemek istediğimizi varsayalım: Böyle bir araştırma kuşkusuz yaygın hastalıklar konu alan bir araştırmaya oranla daha geniş bir örneğe gereksinime gösterecektir.

2.6.5 Hata Payı Ve Güven Düzeyi

Son olarak örneğin büyüklüğü, bir araştırmada göz yumabileceğimiz hata payıyla aradığımız güven derecesine göre değişir.

2.7 ÖRNEKLEME YÖNTEMİNİN SEÇİMİ

Araştırmalarda kullanılabilecek çeşitli örneklemeye yöntemleri vardır. Araştırmanın amacına, maliyet, zaman gibi kısıtlayıcı şartlara ve ara kütlelin özelliklerine göre bunlar içinde en uygununu seçmek gerekir. Bazı hallerde bir kaç örneklemeye yöntemi birlikte veya birbirini takiben de kullanılabilir.

2.8 ÖN TEST

Genellikle araştırma yöntemlerinin ufak bir örnek üzerinde test edilmesi yararlı olacaktır. Böylelikle araştırmada karşılaşılabilecek güçlükler, araştırmanın tahmini zaman ve maliyet, bilgi edinme tekniklerinde yapılması gerekli değişiklikler ortaya çıkar.

2.9 SAHA ARAŞTIRMASININ ORGANİZASYONU

Ön testten de elde edilen bilgilerin ışığında saha araştırması organize edilir. Geniş araştırmalar için personel yetiştirilir, cevap alınmayan birimler hakkında yapılacak işlemler belirlenir. Bu arada gelen cevapların anında kontrolü için etkin bir sistem geliştirilmesi de uygun olur.

2.10 UYGULAMA, ANALİZ VE SONRAKİ ARAŞTIRMALARA HAZIRLIK

Araştırmanın daha önceki planlama uygun gidip gitmediği sürekli olarak kontrol edilir. Cevapların doğruluğu incelenir, gerekli yerlerde kontrol örneklemeleri tertiplenir elde edilen bilgiler düzenlenir ve istatistik analizler yapılır. Daha sonra bilgiler bir rapor haline getirilir. Bu arada elde edilen bilgiler gelecek araştırmalar için saklanır. Zira bu bilgilerin ışığında aynı ana kütlede başka bir örnek daha kolay ve daha sıhhatli bir şekilde seçilebilir.

1. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRE VE SERGİSİ BİLDİRİLER KİTABINDA YER ALMANIN TAM ZAMANI!...

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından 15-17 Nisan 1993 tarihleri arasında Balçova Termal Otel'de düzenlenecek olan 1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

Ülkemizde yapılaşma, büyük hacimli ve çok katlı uygulamalarla üçüncü boyutunu kazanmakta ve tesisat mühendisliği giderek daha çağdaş bilgi ve uygulamaları gerektirmektedir. Bu kongre;

Batıda pek çok örneği görülen ancak ülkemize henüz girmemiş veya yeni yeni kullanılmaya başlanmış bilgi ve teknolojinin yaygınlaştırılması, tartışılması temel amacını taşımaktadır.

Kongre aynı zamanda, ülkemizdeki tesisat mühendisliğinin eğitimi, sorunları ve diğer etkileşimlerin tartışılacağı platformları-panelleri de içerecektir.

Kongrenin ilgi alanında uzmanlaşmış, örnek uygulamalar gerçekleştirilmiş, çağdaş bilgi ve deneyime sahip değerli mühendisler ve bilim adamları Tesisat Mühendisliği konularında bildiri sunacaklar. Bu bildirimler Kongre Bildiri Kitabı içinde yer alacaktır. Böylece Kongrede aktarılan bilgilerin tesisat alanında çalışan mühendislerimize iletilmesi

imkanı doğacaktır.

Kongre Bildiriler Kitabı 1000 adet basılacaktır. Yaklaşık olarak 900 sayfa olacağı düşünülen bu kaynak kitapta, bildirilerden sonra, firmaların tanıtımını içeren reklam sayfaları yer alacaktır. Böylece teorik ve uygulama ve bilgilerini içeren bildirimlerin yanında, mühendislerimizin, tesisat ve ilgili malzeme ve hizmet üreten firmaları da tanınması, gerektiğinde başvurabileceği bir ticari ve endüstriyel bilgi bankasına ulaşması mümkün olacaktır.

REKLAM KOŞULLARI

- ✓ 1000 adet yayınlanacak olan Bildiriler Kitabı 20x28 cm. boyutundadır. Kapak 240 gr/m² Amerikan Bristol, iç sayfalar ise 80 gr/m² 1. hamur kağıda basılacaktır.
- ✓ Reklam filmi veya sayfası 18.5 x 26 cm. boyutundadır.
- ✓ Siyah-beyaz veya trikromi reklam sayfaları için kuruluşların basıma hazır film göndermeleri gerekmektedir.
- ✓ Siyah-beyaz basılmasını isteyen ancak film göndermeyen kuruluşlar, aydınlar veya beyaz ze-

minli bir kağıda çini mürekkep ile çizilmiş reklam sayfası gönderebilirler.

◆ Reklamlarının trikromi basılmasını isteyen kuruluşlar, film yerine slayt, fotoğraf veya daha önce basılmış bir reklam sayfasını gönderebilirler

◆ Her iki durumda da film ve renk süzümü bedelleri kuruluştan ayrıca talep edilecektir.

✓ Reklam vermek isteyen kuruluşlar 1 Şubat 1993 tarihine kadar Başvuru Formunu ve ilgili dokümanı Oda'ya ulaştıracak ve reklam bedelini TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın Vakıfbank Gümrük/ İzmir Şb. 2000823 No.lu hesabına ödeyeceklerdir (Reklam Bedellerine KDV eklenecektir).

Bildiriler kitabında yer almak isteyen firmalar için; Başvurulacak kişiler;

**Melih YALÇIN,
Alev ÇAMSARI**

Başvuru Adresi:

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

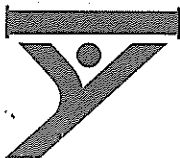
**Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak-İzmir**

**Tel: 9 (51) 21 74 68- 22 08 11-
63 41 98**

Fax: 9 (51) 22 60 39

REKLAM BEDELLERİ

	SİYAH-BEYAZ	TRİKROMİ
ARKA DIŞ KAPAK	12.000.000.-
ARKA İÇ KAPAK	8.000.000.-
İÇ SAYFA	2.500.000.-	4.000.000.-
1/2 SAYFA	1.500.000.-	2.500.000.-

ALIAĞA VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Yüksek Teknoloji Enstitüsü kurulma kararının geçtiği hükümetçe alınmış olması ülkemizin teknoloji üretken bir yapıya yönelmesi doğrultusunda önemli bir adım olarak görüyoruz. Ayrıca enstitünün İzmir'de kurulması ise özellikle yüksek teknolojinin uygulandığı bölgemiz sanayisinin gelişiminin sürekliliği açısından oldukça sevindiricidir. Bu kararın açıklanması sonrasında yerel yönetimlerinde konuya duyarlı yaklaşması ve bölgelerinde kurulması istemleri doğrultusunda çabalarını olumlu buluyoruz.

Böylesi çabaların tümünü olumlu görmekle birlikte Yüksek Teknoloji Enstitüsünün teknoloji üretmek ve sanayiye aktarmak temel işlevinin gözönüne alınarak sanayi yoğun bölgelerde kurulmasının doğru olacağı inancındayız. Bu inanç doğrultusunda Aliağa Belediye Başkanlığı tarafından sunulan raporu yayınlıyoruz.

SUNUŞ

Bu önerimizde, ülkemizde ilk örneği kurulmaya çalışılan, yüksek seviyede araştırma ve eğitimi amaçlayan YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ'nün Aliağa'da kurulmasının Yerel ve Ulusal düzeyde gerekçeleri verilmiştir.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ, çağdaş örnekleri gözönünde tutulduğunda, ülkemizin teknolojik gelişimine büyük katkıları olabilecek yeni bir kurum olma arzusunu taşımakta ve ümidini getirmektedir. Ancak ilk örneği için atılacak her adım, yer seçiminden yapılanmasına kadar çok dikkatli atılmalıdır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ üst düzeyde bir eğitim kurumu, bir başka deyişle bir üniversite olması nedeniyle yer seçimi,

TOPLUM ÜNİVERSİTE

İlişkisi gözönüne alınarak yapılmalıdır. **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ** üst düzeyde bir araştırma geliştirme merkezi olduğu için yer seçimi,

ENDÜSTRİ ÜNİVERSİTE

İlişkisi için de de alınmalıdır.

Yine yer seçimi, genel yer seçimi kriterlerine uygun olarak yapılmalıdır.

Belediyemiz, bölgemiz adına bu ilişkileri gözönüne alarak aşağıdaki incelemesini, **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ**'nün Aliağa'da kurulması sonucuna vararak sunmaktadır.

TOPLUM-ÜNİVERSİTE

Üniversitelerin kendi bilimsel amaçlarının ve teknoloji üretiminin dışında, içinde buldukları yörenin sosyal, kül-

türel değişimini sağlama görevi de vardır.

Bu anlamda buldukları yörenin insanlarının gereken genel kültür düzeyinin yükseltilmesi, gerekse alanında uzmanlaşmış, yeni bilgileri sürekli kazanan bireyler olması üniversitelerin amaçları içinde sayılmalıdır. Yine üniversitelerin kuruldukları yörenin insan yapısı ve gereksinmelerine göre işlevlerini düzenlemesi elindedir. Sözcüselim endüstriyi yoğun bir bölgede kurulacak bir üniversite öncelikle endüstrinin genel gereksinmelerine göre programlar düşünmeli ve bu doğrultuda teknolojik uygulamaları yürütmektedir.

Ayrıca bu bölgenin teknolojik donanımında yenilikler ve değişiklikler yapılmalıdır. Böylece üniversite ve toplum bağı organik bir duruma gelmektedir. Toplumun gereksinimleri ve uzmanlaşma talepleri üniversiteye görevler yüklerken, üniversite toplumun genel kültür dengesine, sosyal ve kültürel gereksinimlerine ve çağdaş bilgilerle donanmış olmasına biçim vermektedir.

İzmir'de kurulması düşünülen **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ**'nün yerinin gelişmesine ve teknolojik yenilenmeye en fazla gereksinim duyulan, teknik uzmanlarının en yoğun olduğu bölgede olmak durumundadır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ; geliştirdikleri yeni teknolojileri uygulayacakları pilot çalışmalar yürütecek kurumlara iç içe olmalıdırlar. Bu bakımdan Aliağa yöresinin endüstri yoğun bölge olması, geliştirilen teknolojilerin doğrudan üretime yansması sonucunu doğuracaktır. Bu aynı zamanda endüstride çalışan kesimlerin uzmanlaşması ve alanlarında yeni bilgilere kavuşmaları bakımından da oldukça yararlı olacaktır.

Günümüzde batı toplumlarında örneği görülen **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ** (M.I.T., I.I.T vb.) endüstrinin talepleri doğrultusunda özgün öğretim programları düzenlemekte, yoğun "teknik bilgi danışma" gerektiren konularda çalışan meslek adamlarını bilgilendirmekte, endüstrinin temel yapısına uygun elemanlar yetiştirmekte ve endüstri kuruluşlarının değişik programlarını yürüterek, teknolojik buluşları endüstriyel yapıya uygun veya uyumlu hale getirme çalışmalarını sürdürmektedirler.

Böylesi organik ilişkilene sonucunda; Enstitüler, finansmanı doğrudan sanayiden karşılayabilmekte ve böylece sürekli kendini yenileme altyapısına kavuşmaktadır. Teknolojik gelişmeye süreklilik kazandırmakta, böylesi karşılıklı ilişkilene, toplumsal gelişimin üretici olmaktadır.

İzmir, mevcut iki üniversitesiyle bu açıdan şanslıdır. Üçüncü bir üni-

versitenin Aliağa'da kurulmasıyla İzmir'in bölgesel olarak gelişimi daha yaygın ve dengeli olacaktır. (Bk. Şekil 1)

ENDÜSTRİ-ÜNİVERSİTE

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ, gelişmiş ülkelerdeki örnekleri gibi üst düzeyde araştırma ve geliştirme çalışmalarını hedeflemiştir. Bu çalışmaların ana kaynağı endüstridir.

Bir ülkenin teknolojik gelişmesi, endüstrisinin bu alandaki isteği doğrultusunda hem kendi kaynaklarını, çoğunlukla da üniversite kaynaklarını kullanarak yaptığı araştırmaları sağlanmaktadır. Bu tür araştırmalar yeni teknolojilerin yaratılmasını sağladığı gibi, bu çalışmaların içerisinde yer alan gençlerin gelişme ortamını yaratmaktadır.

Bu nedenle endüstri ile üniversitenin yan yana olması seçilmesi gereken en doğru yoldur.

Çağımızın iletişim çağı olduğu gerçeğinden hareketle geometrik uzaklıkların endüstri ile üniversite arasındaki ilişkiler açısından önemli olmadığı söylenebilir. Bu yadsınamaz. Ancak yanyana olan kurumlardaki iletişim kolaylığının getireceği faydalar da yadsınamayacak bir başka gerçektir.

Türkiye endüstrisinin en önde gelen bu dev kuruluşlarındaki mevcut teknik kadrolar, dünya üzerindeki her türlü teknolojik gelişmeleri yakından takip etmektedir. Endüstriyel uygulama alanları bulunan yenilikler, proseslerdeki verimliliği iyileştirici yönde uygulamaya konulmaktadır.

Ancak, proseslerin emniyetli ve verimli sürdürülmesi çabaları, bu tür kuruluşların daha bilimsel seviyede çalışmalar yapabilmelerini engellemektedir. Bu sebeple, bölgemizde kurulması teklif ve arzu edilen sözkonusu **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ**, endüstri kuruluşları ile üniversite arasındaki bağlantıyı sağlamak gibi çok önemli bir görevi de üstlenmiş olacaktır.

ÜNİVERSİTELER VE İZMİR

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ ile İzmir, üçüncü üniversitesine kavuşmaktadır. Yaklaşık 30000 öğrencisi ile Ege Üniversitesi, 30000 öğrencisi ile Dokuz Eylül Üniversitesi ve yeni kurulan ve gelişme potansiyeline sahip **YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ**.

İzmir'de şu anda yerleşmiş bulunan iki üniversiteden Ege Üniversitesi İzmir'in doğusunda bir kültür merkezidir. Dokuz Eylül Üniversitesi ise Buca'da kurulmuş olduğu Mühendislik Fakültesi Kampüsü ile, Balçova'daki Tıp Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakülteleri ile İzmir'in güneyinde ve körfezin güney yarısında birer kültür odağı olmaktadır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ'nün, Aliağa'da kurulması ile İzmir Körfezi'nin kuzey yarısı da kültür kaynağına kavuşacaktır. Böylece üniversitelerin İzmir bölgesine sağlayacakları kültürel ve ekonomik katkılar dengeli olarak yaygınlaşacaktır.

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ VE MESLEK İLİŞKİLERİ İÇİN YENİ BİR MODEL

Prof. Dr. Macit TOKSOY
Dokuz Eylül Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Makina Mühendisliği Bölümü

Yüksek Öğretim Kurulu'nun Üniversite yaşamında yer almasından sonra, Ülkemizde Üniversite Yönetim modelleri çok yoğun tartışılır olmaya başlamıştır. Bu tartışmaların daha da süreceği görülmektedir. Yönetim modeli elbette çok önemlidir. Burada bu konuda bizim söyleyebileceğimiz, bu tartışmaların hiç şüphesiz yapılması gerektiği ve sonuçta üniversitelerin daha üretken kuruluşlar haline gelmesinin sağlanmasıdır.

Burada sunmak istediğimiz model, üniversite yönetimi ile ilgili değil, üniversitedeki eğitim ve daha sonra bu eğitimi almış insanların ilgili oldukları iş alanlarına entegrasyonu ile ilgilidir. Modelimizi sunmadan önce ele alacağımız konuda bugünkü profili çizmeye çalışacağız. Bundan da önce hemen şunu söylemeliyiz: Bu yazıyı okuyanların bazıları da fantezi yaratma çabasının bir ürünü olarak kabul edilebilirler. Biz her iki yorumu da hoşgörüle kabul edeceğiz. Ama önemli olan yorumlar, öneriye karşı çıkanların ve yanında olanların yorumları olacaktır.

Şimdi bugünkü profilimize dönelim.

1980 senesinden sonra Ülkemizdeki üniversite sayısı hızla artmaktadır. Bu artışlara, çeşitli çevrelerden haklı kaygılarla karşı çıkıldığı görülmektedir. Ancak bu yapılaşmanın, bizim geleneksel yönetimimizden farklı olduğu söylenemez. YÖK öncesinde de pek çok fakülte ve bölüm çok sınırlı insan kaynakları ve sınırlı fiziksel imkanları ile adeta bir tabela ile, "istim (steam) arkadan gelsin" kabulüyle öğrenim hayatına başlamıştır. Bu model bugünde kullanılmaktadır.

O halde üzerinde durulması ge-

reken en önemli nokta, bu üniversiteler gelişme süreçlerinin çok dikkatli olarak izlenmesi olmalıdır.

Sonuç olarak, üniversite kapısı biraz daha açılarak, pekçok genç eğitim olanağı sağlamakta ve bu gençlere dört, beş, altı ve teorik olarak maksimum yedi, pratik olarak da, çıkan af kanunları ile adeta sonsuz sürede üniversitedeki eğitime devam etme hakkı tanınmaktadır. Nihayet tüm derslerinde belli bir rakamı not hanesine yazdırmayı başaranlara, katıldıkları eğitimde geçirdikleri süre ve aldıkları eğitimin içeriğinde bırakılmaksızın, bir mesleğin etiketi- diploma- verilmektedir.

Bazı toplumlarda olduğu gibi, bizde de etiket çok önemli bir çattır. Bilginin değilde etiketlerinin arkasına saklanmak, etiket küçük ise bir de kart bulmak çoğu zaman pek çok problemi çözer görünmektedir.

Peki bu etiketlerin, onların taşıyanın mesleki alanda yeterli düzeyde performansla sahip olduğunu belirleyen bir niteliği varmıdır?

Çok acıdır ki, pekçok alanda "şu üniversitenin bu üniversitenin mezununu arıyoruz" ilanları bu niteliğin olmadığı kanısının yaygın olduğunu göstermektedir.

İşin bundan da acı tarafı, hemen hemen hiç kimsenin bu olguya hiç sesini çıkarmamasıdır.

Bu gerçeğin sesizliğinde diplomanız, etiketiniz var ise hemen bir meslek odasına üye olabilirsiniz. Özellikle kamu kuruluşlarında, kartlı veya kartsız işe girebilirsiniz.

Mesleğinizi hiç bilmiyorsanız, sizi (teorik olarak mümkün olmasına rağmen) işte atamazlar. Çünkü çoğu zaman mesleğinizi bilip bilmediğinizi gösterecek işleri yap-

mazsanız. Özel teşebbüste çoğunlukla neyi bilip bilmediğiniz değil, etiketiniz- diplomanız üzerindeki mühüre bakarak ve kendi kıstaslarını göz önünde tutarak size iş ve para teklif edilir: O meslekteki başarısızlığınız oranında işiniz ve ücretiniz değişir ve sonun da siz meslek değiştirirsiniz.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine karşı olduğunu düşündüğümüz "onu isteriz bunu isteriz" ilanlarına ne yazık ki, öncelikle karşı çıkmaları gerekirken, bu eğitimleri veren öğretim üyeleri karşı çıkmamaktadır. Kendi kendilerini yönetmeyi doğal bir hak olarak gören öğretim üyelerimiz, ürünlerinin aşağılanmasına nedense hiç ses çıkarmamaktadırlar.

Ya öğrencilerimiz, mezunlarımız? Yaşamlarının en üretken, en enerjik yıllarını vererek aldıkları etiketlerin, diplomaların arkasında büzülmüş kalmışlardır. sanki onlar değildir, bir meslek edinmek için yıllarca zaman, emek ve para harcayan.

Ya meslek odalarımız? Ülkemizin, nerdeyse her sorununa sahip çıkmışlardır ama kendi mesleklerine sahip çıkmakta nedense çekinceleri vardır. Sanki meslek odaları, mesleğin değil, meslek etiketlerinin odasıdır.

Ya toplum, ya işverenler, ya bu gençlerden hizmet bekleyenler, üretim bekleyenler?

Hiç kimse ama hiç kimse, eğitimin içeriği ve etiketin arkasında olanlarla ile ne geçmişte ilgilenmişlerdir ne de bugün ilgilenmektedirler. İyi eğitim verilmiyorsa, ya da iyi eğitim verilmediği sanılıyorsa, "bunları açmayın onların yarısını da kapatın" denmektedir.

Bu konunun namusu sözüm ona denetlenen aslında hiç denetlenmeyen öğretim üyesine kalmıştır. Herşey "Herhangi bir eğitim programının kalbi öğretim üyesidir. Bütün diğer vasıtalar yeterli, iyi vasıflı ve ileriye gören bir öğretim üyesine yardımcı olmak üzere ikinci derecede önemlidir. Öğretim üyesi gerekli bilim atmosferini sağlar ve mühendislik öğrencilerine gerekeni verir. Öğretim üyesinin ders yükü aşırı olmamalıdır. İyi bir öğretici ve araştırmacı olmalıdır. Öğrenci düşüncesini uyarması gayrete getirmesi için sürekli ve enerjik bir şekilde teknolojideki ve bilimdeki yeni gelişmeleri izlemeli ve öğretim tekniklerindeki yenilikleri incelemelidir. Öğrencilerle görüşmeli ve danışmanlık yapmalıdır (1)" gibi tanımlara uyduğu varsayılan öğretim üyesine bırakılmıştır.

Eğitim liberal ekonominin "iyisi de olur, kötüsünde olur, iyi olan kazanır kötü olan kaybeder" kıstasları içinde değerlendirilebilecek bir hizmet olarak görülmeğe başlamıştır. Taraflar birlikte düşünmek ve çözüme gitmek yerine, bireysel çözümler peşindedir.

Bugünkü eğitimimizin konumuz içine giren profili budur: Kısaca verimliliği, üretkenliği, çağdaşlığı, gerekliliği, pek bilinmeyen, sorumluluğu öğretim üyeleri üzerinde olan bir eğitim.

Görüşümüz odur ki, çelişkilerin olmadığı hiç bir mal ve hizmet üretiminde verimlilik, üretkenlik, gelişme aranamaz.

◆ Çelişkiler olmalıdır:

◆ Öğrenci öğretim üyesinden daha iyi ders vermesini istemelidir.

◆ Üniversiteyi toplum ayarına kuran devlet, öğretim üyesinden çağdaş ölçülerde eğitime daha fazla katkı koymasını beklemelidir.

◆ Meslek odaları, mesleklerine sahip çıkmalı, etiketlerine değil üyelerinin bilgi düzeyine bakmalıdır.

◆ İşler, etiketlere değil, bilgiyi taşıyana verilmelidir.

◆ Her türlü hizmetin ve üretimin değerlendirilmesi üzerindeki etikete göre değil, gerçek kalitesine göre yapılmalıdır.

Kıscası, toplum bilgi toplumu

olmaya yönlendirilmelidir.

Bu çelişkiler nasıl yaratılır?

Çözüm.

Üniversiteler meslek diploması vermemelidirler. Derlerde kalma kaldırılmalıdır. Öğrenci sadece sunulan programdaki derslere katılma ve sınava girme zorunda olmalıdır. Dönem sonunda aldıkları not öğrencinin karnesine işlenmelidir. Üniversitenin vereceği belge, öğrencinin hangi dönemde ne ders aldığını, hangi notu aldığını gösterir bir belge olmalıdır. Öğrenci dilerse çok düşük bir puan aldığı dersi daha yüksek puan alabilmek için tekrarlayabilmelidir.

Bu eğitimden sonrası, değişik amaçlarla insanlarda belli bir konuda bilgi birikimi arayan veya araması gereken kuruluşlara bırakılmalıdır. Meslek kuruluşları kendi yöntemlerini bularak eğitim görmüş kişilere, meslek ünvanlarını vermeli ondan sonra üye yapmalıdır. Endüstri, meslek odaları kanalıyla kendilerinin belirleyecekleri yöntemlerle insanları işe almalıdır. Kamu kendi yöntemleriyle seçimini yapmalı, işe alırken bilgiyi esas almalıdır. Ya da bütün bu kuruluşlar bir araya gelerek, ÖSYS gibi yöntemleri çalıştırmalı ve nihai olarak kimin meslek ünvanını hak ettiğini belirlemelidir. Bu uygulamaların sonuçları, yani bu uygulamalardaki başarıların ilgili eğitimin görüldüğü üniversitelere göre dağılımları ilan edilmelidir.

Böylece öğrenci, eğitim görürken kendisine arkasına saklanacağı bir ünvan verilmeyeceğini bilecek, ders-

lere ve eğitime olan ilgisini, mesleği öğrenme yolunda değiştirecektir. Devam ettiği eğitim alanların genel değerlendirmelerde başarısı az ise öğretim üyesine bunun sebeplerini soracak, daha iyi eğitim almak isteyecektir.

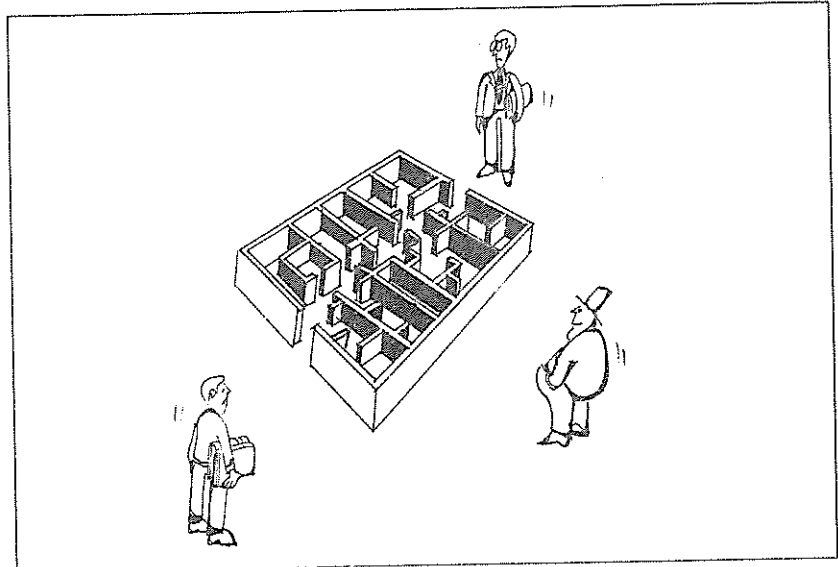
Sonuçta eskisiyle yenisiyle bütün üniversitelerin öğrencileri yarışabilme olanağına kavuşabileceklerdir. Öğretim üyelerinin ve bölümlerin eğitimdeki başarıları çok gerçekçi bir anlamda oto kontrole tabi olacaktır.

Başarısı olmayan bölümlerin açığa çıkması ile kamunun bunları denetlemesi mümkün hale gelecektir. Seçilen ölçme sistemine göre değişen başarılı-başarısız tartışmaları objektif koşullarda yapılacaktır.

Üniversite yönetimi üçüncü kuruluşlarca tanımlanmış başarısını takip etmek zorunda kalacaktır.

Bu yazının amacı yeni bir modelin sunumu ile birlikte, eğitimin içeriği, başarısı, denetlenmesi ve gelişme süreçleri hakkında, eğitilmiş insanların hizmet verdiği kurumların ve meslek odalarının eğitime karşı olan sorumluluklarının tartışmaya açılmasıdır. Sunulan modelle eğitimde başarının artması için gerekli koşulların yaratılacağı düşünülmektedir. Modelin yanında olanların farklı yaklaşımlarını, karşıt görüşte olanların ise modelin "olmazları" hakkındaki görüşlerini duymaktan mutluluk duyacağız.

(1) ABET 1988-89 akademik yılı broşürü.

DANIŞTAY "SENDİKA YASAKÇISI GENELGEYİ" İPTAL ETTİ

Doğan Albayrak
Makina Mühendisi
Enerji Sen İzmir İl Temsilcisi

Kamuda çalışanların örgütlenme mücadelesi ILO'nun 87 ve 151 sayılı sözleşmelerinin mecliste onaylanıp 11. 12. 1992 tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmesi ile önemli bir aşama kaydetmiştir. ILO'nun 87 sayılı sözleşmesi "Sendika özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkınının Korunmasına" ilişkindir. ILO'nun 9 Temmuz 1948 tarihinde Sanfransisco'da toplanan 31. konferansında kabul edilen bu sözleşme sendika özgürlüğünü devletten ve kamu yetkililerinden gelebilecek saldırılara karşı güvenceye almıştır. Sendikal özgürlüklerin uluslararası çerçevesini belirleyen ILO sözleşmelerinin ilki ve en önemlisi olan 87. madde çalışanlara tanıdığı sendika hakkının üç evrensel ilkesini şöyle saptamıştır.

- ◆ Hiç bir şekilde ayırım gözetmeme (sözleşmeler dahil)
 - ◆ Önceden izin almama
 - ◆ Diledikleri örgütleri kurma ve onlara üye olma
- Bu sözleşmenin sendikal örgütlere tanıdığı haklar ve güvenceler şunlardır.
- ◆ Ana tüzük ve yönetmelikleri hazırlama hakkı
 - ◆ Temsilcilerini özgürce seçme hakkı
 - ◆ Yönetimini düzenleme hakkı

- ◆ Etkinliklerini düzenleme ve eylem programlarını oluşturma hakkı
- ◆ Federasyonlar ve konfederasyonlar kurma ve onlara üye alma hakkı
- ◆ Uluslararası örgütlere üye olma hakkı

İLO'nun 151. Maddesi ve Kamu Hizmetinde örgütlenme hakkını korumasına ve istihdam koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine ilişkin sözleşmedir. ILO genel konferansında 27 Haziran 1978 tarihinde kabul edilen 151 sayılı sözleşme, kamu görevlilerinin sendikalaşması, çalışma koşullarının saptanmasına katılması ve örgütleri aracılığı ile yönetimle toplu pazarlık yapması yolundaki gelişmelerin uluslararası planda ulaştığı aşamayı simgeleyen bir belgedir.

Anayasanın 90. maddesi uluslararası hukuklar iş hukuku bağlayıcı hükümünü getirmektedir. Bu bağlamda uluslararası hukukun gereği olarak memur sendikacılığı konusunda Anayasanın da yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Birbuçuk milyondan fazla memur çalışanın olduğu Türkiye'de memur sendikacılığına dair bir düzenlemenin olmaması demokrasimizin ayıbıdır. Hükümet protokolünde bu konuda yasal düzenlemelerin yapılacağı yer almışsa da bugüne kadar ILO sözleşmelerinin onaylanması dışında bir gelişme olmamıştır. ILO'nun 87-135 ve 151 sayılı sözleşmelerinin onaylanması kuşkusuz çalışanların, 1990'dan beri yürüttükleri ka-

rarlı özverili çalışmalarının bir sonucudur. 87 ve 151'in meclisten geçmesi için gösterdiği çabalardan dolayı Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Mağultay'a da teşekkür ederim. Sayın Mağultay, seçilebilmek için sözler veren, seçildikten sonra verdiği sözleri unutan politikacılara iyi bir ders verdi.

Güncel olması nedeniyle Danıştay 10. dairesince iptal edilen İçişleri Bakanlığı genelgesinde değinmek istiyorum. Vecdi GÖNÜL, İsmet SEZGİN yasakçı genelgesi olarak bilinen İçişleri Bakanlığının sendikaların kurulmasını yasaklayıcı genelgesinin iptali için Eğitim-İş Sendikasının açtığı davada Danıştayın, "idarenin memur sendikaları üzerinde herhangi bir şekilde işlem yapamayacağını, bu konudaki kararın yargıdan çıkabileceği" şeklindeki ifadesi çok olumludur. Buna göre "temel hak ve özgürlükler kapsamı içindeki bir hakkın, sadece anayasada yer almadığı gerekçesiyle kullanımının engellenemeyeceği vurgulanarak sendika, dernek gibi tüzel kişiliklerin kuruluş faaliyetlerine, idarenin genel kolluk yetkisini kullanma suretiyle müdahalesi mümkün değildir" denilmektedir. Örgütlü çağdaş toplumu yaratmak, demokrasi çerçevesinde çalışanları karar ve yetki aşamasında söz sahibi yapmak için yola çıkanlara, kendi yetkilerinin sınırlarını zorlayarak baskı yapanların danıştayın bu kararından yeterince ders almalarını diliyorum.

SÖYLEŞİ

YENİ BİR TOPLUM YENİ BİR ANAYASA

KONUŞMACILAR

Murat BELGE - Taha PARLA

Düzenleyen:

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Izmir Tabip Odası

Tarih: 13 Şubat 1993 Cumartesi

Saat: 14.00

Yer: İzmir Tabip Odası Konferans Salonu

Prof. Dr. Nusret Fişek Cad. No: 5 ALSANCAK

Mehmet ERGÜN
Makina Mühendisi

NÜMERİK KONTROLLU TAKIM TEZGAHLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1949 yılında doğdu. Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi Makina Bölümü mezunudur. 1977-1987 yılları arasında Ege Endüstri A.Ş.'de çalıştıktan sonra 1987 yılından itibaren de Ege Fren A.Ş.'de Üretim Müdürü olarak çalışmaktadır. Evli, 2 kız babasıdır. İngilizce bilmektedir

1. Nümerik Kontrol Nedir?

Nümerik kontrol (NC), bir hareketi sayısal olarak kontrol etmek veya harekete sayısal olarak kumanda etmektir. Başka bir tanımla ise şöyle yapılabilir: Belirli bir sayı sistemine göre kodlandırılmış giriş sinyallerinin uygun mantık devrelerine, bir sistemi kontrol etmek amacıyla uygulanması ve verilen komutlara uygun olarak istenilen çıkışın, belirli bir tolerans içerisinde sağlanmasına "Nümerik Kontrol" denir.

1a. Nümerik Kontrollu Takım Tezgahları

Bir takım tezgahının hareketleri operatör müdahalesi olmadan özel rakkamlar ve kodlarla kontrol edilebiliyorsa bu tezgah nümerik kontrollu takım tezgahıdır diyebiliriz. NC takım tezgahları işleme kurslarını en aza indiren en üst düzeyde tezgahlardır. NC tezgahlar, genellikle üzerinde delikler bulunan özel bantlarla kumanda alırlar. Tezgahın kontrol sistemi, rakkamlarla taşınan bilgileri kullanarak, işlenecek parça ile bağımlı olarak kesici takıma kumanda ederler.

2. Nümerik Kontrolün Kısa Tarihi

II. Dünya savaşından sonra Amerikan Hava Kuvvetlerinde uçak parçalarının geliştirilmesiyle ilgili çalışmalar başladı. 1949 yılında ise nümerik kontrolün imkanlarının geliştirilmesi çalışmalarına başlandı. 1951 yılında Massachusetts Institute of Technology (M.I.T.) 3 eksenli freze tezgahını Nümerik kontrollu olarak imal etmeyi başardı. 1955 yılında ise ilk ticari anlamda nümerik kontrollu tezgah imal edildi. 1957 yılından itibaren de sürekli ilerleyerek üretimi devam etti.

Locig devrelerde transistörler baskılı devreler kullanılmaya başlandı. Böylece cihaz ölçüleri, kontrol konsolları ve kapladıkları alanlar küçüldü.

1975 yıllarından sonra kompüter, uygulama alanları hızla genişleyerek nümerik kontrollarda da kullanılmaya başlandı. Böylece kompüterli nümerik kontrol (CNC) endüstride kullanılmaya başlandı.

Günümüzde ise kesici takımını kendisi değiştiren kırılan takımı farkedip programda belirtilen bir sonraki sağlam takımı alıp kullanabilen, programcı hatasını veya çalışma esnasında meydana gelen bir arızayı ekranında yazılı olarak alarm veren, soru-cevap şeklinde (conversational) programlanabilen, 5 eksenli çalışabilen çoklu palet kullanarak işçiye ihtiyaç göstermeden çalışan robotlu (FMS) tezgahlar yaygın olarak kullanılmakta ve günden güne yetenekleri artarak geliştirilmektedir.

3. Nümerik Kontrollu Tezgahların Kısaca Tanıtılması

NC ve CNC tezgahlar genel olarak 3 ana elemandan meydana gelir: Bilgi yüklemeye elemanları, tezgah kontrol ünitesi ve tezgah.

A) BİLGİ YÜKLEME ELEMANLARI:

Bunlar parça programı ve programın etkilenebildiği ortamdan ibarettir. Tezgahta yapılması istenilen operasyonlar sisteme birtakım düğmeler, delikli bantlar, delikli kartlar, manyetik bantlar veya direkt olarak kumanda panelinden verilir. Direkt yüklemeye dışında en çok kullanılan bilgi yüklemeye vasıtası delikli bantlardır.

B) TEZGAH KONTROL ÜNİTESİ:

Parça programın takım tezgahına kumanda edebilmesini sağlamak amacıyla gerekli sinyalleri üreten üniteye Tezgah kontrol ünitesi adı verilmektedir. Kontrol ünitesi genellikle ekranların bulunduğu operatör paneli, bilgi yüklemeye kanalları, tezgaha bağlı sinyal çıkış kanalları, tezgahın gelen sinyal geri iletim kanalları ve hafıza gibi elemanlardan meydana gelmektedir.

C) TEZGAH:

Genellikle eksen hareketlerini veren servo motorları kontrol ünitesinden gelen sinyaller paralelinde çalışırlar. Kontrol ünitesi üzerindeki pozisyon göstergeleri, tezgah kızıklarına yapılandırılmış hassas ölçü aletlerinden gelen sinyaller üzerinde çalışırlar.

4. Nümerik Kontrollu Tezgahların Avantajları

Nümerik kontrollu tezgahların endüstride yaygınlaşması bir çok ekonomik avantajlarından ileri gelmektedir.

NC avantajları şöyle sıralanabilir:

a) Operatör tezgahı elle kontrol etmemekte ve klasik tezgahlarda olduğu gibi hareket eden iş parçasına sık sık dokunmamaktadır. Bu nedenle operatör iş güvenliği açısından NC tezgahlarında daha emniyetli durumda çalışmaktadır.

b) Hassas işlerde fazla miktarda operatör mahareti ve dikkati gerektirmez hal-buki klasik tezgahlarda işin hasasiyetine operatörün yetenek ve becerisi doğrudan etkilidir. Bu nedenle operatör aynı anda birden fazla tezgahta görevlendirilebilir (parça söküp takma süreleri ayarlanmak şartıyla).

c) NC'nin hasasiyeti ve operatörden gelecek hataların bertaraf edilmesinden dolayı bozuk parça adedi çok düşüktür. (Başlama aparatı ve takım seçimi başlangıçta doğru yapılmış ise)

d) NC tezgahlarda, iş emrinin atölyeye intikalinden ilk parçanın imal edilmesine kadar olan süre yani hazırlık zamanı, klasik tezgahlara göre çok düşüktür.

e) Yapılan düzeltmelerden sonra elde edilen en iyi program bantlarla saklanarak ileride tekrar kullanılabilir. Böylece her parti üretimin kalitesi her zaman aynı olur ve parçadan parçaya değişiklik arzetmez.

f) Saklanan bantlar vasıtasıyla parçalar istenildiğinde yeniden üretilebileceğinden, parçalar gereğinden fazla üretilmeyerek stok seviyeleri düşürülebilir. (Gereksiz stok yapılamayacağından, stok maliyetleri düşer)

g) Kullanılan takım, aparat ve mantar sayıları, klasik tezgahlara göre çok düşüktür. Her klasik tezgah için bir bağlama aparatı gerekirken 1-2 aparatla tüm işlemleri bitirmek mümkündür.

Örneğin bir çok millî makapta kullanılacak matkap miktarı yerine CNC de matkap kullanılabilir. CNC de sadece diş mastarı yeterli olmasına karşılık klasik tezgahlarda yani hem matkap sonrası çap ve delik boyu kontrol mastarı hem diş kontrol mastarı gereklidir.

h) CNC tezgahlarda takım ilerleme ve kesme hızları çok rahatça ayarlanıp optimize edilebilmesinden dolayı takım harcamaları azalır. Takım ömrü %20-30 artar.

i) CNC tezgahlarda komplike parçaların işlenmesi, basit bir parça kadar kolay olur.

J) Yeni bir işe hazırlanma ayarlama ve işleme zamanları CNC tezgahlarda kla-

sik tezgahlara göre çok düşüktür.

k) Özel amaçlı tezgahlara göre CNC tezgahların küçük partili imalatlarda daha ekonomiktir.

l) CNC tezgahlarda işleme payları minimumda tutulabildiği için talaş ve artık malzeme azalır.

m) Aynı imalatı yapacak tezgah adedi düşer. Örneğin 10 değişik klasik tezgahta işlenen bir parça bir tek CNC tezgahta işlenebilir.

n) İlk numuneler ve program kontrolleri yapıldıktan sonra çok az sayıda kontrole ihtiyaç duyulacağından CNC tezgahlarda Kalite Kontrol maliyetleri azalır ve kalite kontrol zamanı da %50 düşer.

o) CNC tezgahlar daha iyi, esnek planlama ve maliyet hesabı kolaylığı sağlar.

p) Klasik tezgahlarda gereken operatör ustahığı CNC tezgahlarda gerekmediğinden operatör daha kısa sürede yetiştirilebilir.

5. CNC tezgahların dezavantajları

Nümerik kontrollü tezgahlar sayısız üstünlüklerin yanında bazı dezavantajlara da sahiptir.

a) Kontrol ünitelerinden dolayı yatırım maliyetleri yüksektir.

b) Epeyce özel ilave ekipmanlarının bulunması elektronik ağırlıklı olması nedeniyle bu konularda eğitilmiş elemanlara ihtiyaç duyulmasından dolayı bakım masrafları fazladır.

c) Dizayn ve planlama bölümlerinin nümerik kontrol konusunda eğitimleri gerekir.

6. Nümerik Kontrollü Takım Tezgahı Kullanılmasını Gerektiren Sebepler:

Herhangi bir işletmede nümerik kontrollü takım tezgahı yatırımına gidilebilmesi için aşağıdaki durumlardan bazılarının mevcut olması gerekir.

a) Küçük partili komplike parçaların imalatı

b) Gerekli metod tashihlerinin yapılmasını geciktiren sürekli dizayn değişiklikleri

c) Küçük çapta imalat için pahalı takım, aparat ve metodların kullanılması

d) İşçilik maliyetlerinin malzeme maliyeti yanında çok büyük bir miktar teşkil etmesi

e) Çok az sayıdaki benzer parçalardan meydana gelen partilerin bulunması

f) İşçilik maliyetinin önemli bir kısmını tezgah ayarlama ve parça bağlama zamanının teşkil etmesi

g) Çok operasyonlu ve tezgah ayarlama süreleri uzun olan imatların bulunması

h) Az kar bırakan ufak çapta işlerin imalat hattında bulunması

i) Her zaman yüklemek imkanı olmayan çok millî matkapların bulunması

j) İki veya daha fazla sayıda kopya tezgahının bulunması ve yüklenen işlerin gün aşırı değişiklik arzemesi

k) Birkaç işte uygulama imkanının olmamasından dizayn değişikliğinin yapılmaması

l) Model ve parçaların sık sık değişmesine sebep olan düzensiz bir pazarın bulunması

Eğer yukarıdaki hususlardan bazıları işletmelerde göze çarpyorsa, orada nümerik kontrol potansiyelinin tespiti için esaslı bir çalışmaya gidilmesi yararlı olacaktır.

7. Uygun tezgahın Seçiminde İzlenebilecek Yol

Tezgah alımına karar vermeden önce fabrikadan mevcut imalat operasyonlarının bir listenin çıkarılması gerekir. Bu çalışma yapılırken her imalat operasyonu için fabrikadaki toplam imalat süresinin yüzde kaçının tahsis edilmiş olduğu bu sürenin kaç mal olduğu tesbit edilebilir. Örnekle olarak bir imalat atölyesinde aşağıdaki durumun var olduğunu kabul edelim:

İmalat Operasyonu	Süre%	Maliyet %
Delme	45	20
Delik genişletme	30	40
Frezeleme	5	30
Zımbalama	20	10
TOPLAM	100	100

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi, toplam imalat süresinin %45'i delme operasyonuna ait olup, bu da toplam imalat maliyetinin ancak %20'sini teşkil etmektedir. Fakat frezeleme operasyonlarının %5 lik bir imalat süresi için karşımıza %30 luk bir imalat maliyeti çıkmaktadır. Burdan NC veya CNC freze kullanılması için bir potansiyele sahip olduğu ve bu konuda bir araştırmaya gidilebileceği fikri oluşmaktadır. Doğal olarak tüm operasyon tiplerinin detaylı olarak incelenmesi yararlı olacaktır.

7a. NC Yatırımı İçin Parça Analizleri

NC potansiyeli ile ilgili araştırmaların neticelendirilmesinden sonra CNC yatırımlarına gidilebileceği kararlarına varılan takım tezgahı türünde işlenebilecek parçaların detaylı olarak incelenerek uygun tezgah tipinin ve bu tezgahta ihtiyaç duyulan yetenek ve karakteristiklerin belirlenmesi gerekecektir. NC tezgahın seçilebilmesi için imal edilecek parçaların şekil, büyüklük, işleme hasasiyeti, malzeme cinsi, operasyon tipleri, imalat yöntemleri öncelikle tespit edilmelidir.

İşlenecek parçaların gruplandırılmasından sonra bu grupları içinden tüm parçaları temsil edilecek uygun parçaların seçimi yapılır.

Ayrıca CNC tezgah satış mühendisi ile temas edebilmek ve tavsiyelerini almak için anahtar parçaların seçimi yapılmalıdır.

Anahtar parça şu şekilde seçilir:

1. İmalat hattında en yaygın olan temsili parça

2. En büyük ebadlı ve en büyük tezgah kapasitesini gerektiren temsili parça

3. En büyük ebadlı ve en küçük tezgah kapasitesini gerektiren temsili parça

4. En hasas toleransa sahip temsili parça

5. En komplike işleme formuna sahip temsili parça

6. En fazla kesici takım gerektiren temsili parça (takım magazini seçimi için)

Bu bilgiler ışığında firma ilgisinin CNC satış mühendisi ile görüşmesinde:

1. Parça grupları, temsili parçalar, operasyon planları anahtar parçalar gibi bu ana kadar toplanmış bilgiler gözden geçirilir.

2. Yapılan çalışmanın detayları izah edilir.

3. Anahtar parça teknik resimleri gösterilerek parça formları hakkında sorular sorular cevaplandırılır.

4. Ortalama parti büyüklüğü ve imalat miktarı parça resmine not edilir.

5. Bitmiş parçalardan birer numune satış mühendisine gösterilir.

Teklif edilen sistemin uygun olup olmadığına etki eden faktörlerden biri de tezgahın yüklenmesi durumudur. Yıllık kapasitenin önemli bir miktarı zayı oluyorsa isabetli bir karar verilmediğine hükmedilir.

8. Uygun Tezgahın Seçimi

Uygun tezgah denirken takım tezgahı ve kontrol ünitesiyle birlikte fabrikaya sevkedilecek yardımcı ekipmanlar da kasdedilmektedir.

Tezgahın spesifikasyonları çıkarıldıktan sonra ilk kez NC tezgah alacak kişiler genellikle seçilecek tezgah hakkında son kararı vermekte tereddüt ederler. Kurulu ve çalışır halde görmek isteyebilirler.

Kullanıcı firmaya yapılacak geziden azami istifadenin temini ve firma yetkililerinin asgari miktarda meşgul edilmesi için, tezgahın ne zamandan beri kullanıldığı, en küçük ve en büyük parça büyüklüğü, ortalama ayar süresi, programlayıcının özgeçmişi, eğitimi, tecrübesi, ortalama bant hazırlama süresi, kesici takımların seçimlerinin kim tarafından yapıldığı, NC yıllık bakım masrafı kesici takım bilenme ve muhafazası, bakım personelinin karşılaştığı problemler, imalatçının satış sonrası servis hizmeti, arızaya müdahale süresi, bakım personelinin tahsil, tecrübe ve yetiştirme şekli, tezgahın işteğe bağlı eklenmiş özellikleri ve diğer önerilerini öğrenmek üzere soruların hazırlanıp sorulması gerekir. (Sürecek)

WINDOWS

İpek BETİNER

Endüstri Mühendisi
Bilgisayar Komisyonu Üyesi

Bilgisayar dünyasında uzun zamandır çok sık tekrarlanan ve PC bilgisayarlar için yeni bir çağ başlatan WINDOWS, Bill GATES tarafından üretilmiş, işletim sistemiyle yazılımlar arasında doğrudan bağlantı kurulmasını sağlayan bir grafik kullanıcı arabirimidir.

Windows özellikle işletim sistemi bilmeyen, bilgisayara yeni başlamış kullanıcılar için komut ezberleme zorunluğunu ortadan kaldırmış, belli komutları ve programları çalıştırmak için yapılacak işlemi temsil eden grafiksel semboller (ikon) kullanılmıştır. Herhangi bir sembole çalıştırmak için mouse'u ikon üzerine getirerek sol butonuna iki kez basmanız yeterlidir. Windows'un en önemli özelliklerinden biri de birden fazla programın aynı anda çalıştırılabilmesi ve birden fazla işin aynı anda faal olmasını sağlamasıdır. Son zamanlarda iyice gelişen Windows uyumlu programlar (Windows Applications) farklı işlevler yapıp aynı anda çalışması ile kullanıcıya büyük zaman tasarrufu sağlamaktadır. İşlemleri uzun süren programların arka planda çalıştırılması ile kullanıcı başka işlemlerle uğraşabilir. Metin işlemleri, sayısal ve grafiksel işlemlerin entegrasyonu kolayca sağlanırken dökümantasyonlarınızı istediğiniz şekilde yaratmanız Windows ile mümkündür. WYSIWYG (What you see is What you get) özelliği Windows ile Windows uyumlu tüm programlarda yazıcıdan alacağınız dökümanları yazıcıda çıkacağı şekli ile gömenizi ve müdahale etmenizi sağlar. DDE (Dynamic Data Exchange) özelliği ise programlar arası bağlantı sağlanmasında büyük bir avantajdır.

Windows Çalışma Metodları:

Windows, makinanızda bulunan özelliklere göre 3 değişik şekilde (mod) çalışabiliyor. Bu modlar makinanızın işlemcisine ve bellek özelliklerine göre belirlenmiş olup Windows'un makinanıza ilk yüklemeye anında kendisi tarafından test edilip en uygun çalışma modu seçilir.

1. Real Mode: 80286 işlemcili PC'lerde 640K-1Mb bellekle çalışma şeklidir. Windows extended belleğe ulaşamaz. Ekranınızın VGA uyumlu olması da Windows'u real modda çalıştırmanız için bir sebep oluşturabilir.

2. Standard Mode: Extended belleğe ulaşımı sağlayan 286/386Sx işlemcili PC'lerde 256K extended bellekle çalışan moddur.

3. Enhanced Mode (386 modu): 386 işlemcili PC'ler için 1Mb extended bellek gerektiren moddur. En önemli

avantajı sabitdiskin bir kısmını da bellek olarak kullanabilmesi ve daha fazla işlemi aynı anda yapılabilmesine olanak sağlamasıdır.

Windows ile Gelenler:

Windows paketi içinde 3 ana bölüm bulunmaktadır.

1. MAIN (ANA GRUP)

- File Manager (Dosya Yöneticisi):

Bu bölüm dos işletim sisteminde komut veya komutlar dizini ile yapabileceğiniz bütün işlemleri, komut ezberlemeden kolaylıkla yapılmasını sağlar. Windows paketinde disket formatlamak, kopyalama işlemleri, rehber değişiklikleri, dizinizdeki dosyalar hakkında bilgi alabilmek, aynı anda birden fazla rehber içeriğini görebilmek, dosyaların yerini değiştirmek, silmek herhangi bir programı çalıştırmak, drive değiştirmek, dosyaları isimlerine, tiplerine, boyut ve tarihlerine göre sıralamak. Dosya ve rehber yaratmak ve diğer birçok DOS komutunu kullanmak sadece bir-iki mouse hareketi ile çok kolaydır.

- Control Panel (Denetim Masası):

Bilgisayarınızda renkleri, yazı tiplerini, mouse kullanım özelliklerini, seri bağlantı parametrelerini, klavye hızını, uluslararası dil-tarih-para birimi-sayı gibi ayarları, sistem tarih ve saatini, ses özelliklerini ve yazıcı özelliklerini tanımlamanız veya değiştirmenizi sağlar. Bilgisayarınıza bağlı bulunan yazıcıyı Windows'a birkez tanıtmamız bütün Windows yazılımlarında ayrıca tanıtım yapmadan rahatlıkla çıktı alabilmenizi sağlayacaktır.

- Print Manager (Yazdırma Yöneticisi)

Kullandığınız bir Windows uygulamasından çıktı almak istediğinizde, hazırlanan çıktı dosyası Print Manager'a gönderilir. Böylece yazıcı çalışırken başka işlemler yapmanız için uygun ortam oluşur. İsteddiğiniz zaman gönderdiğiniz çıktı dosyaları hakkında bilgi alabilir ve yazma işlemi başlayıncaya kadar müdahale edebilme olanağınız doğar. Network işletim sistemi üzerinde bulunan kuyrukları ile birlikte çalışarak yazıcı kuyruklarını düzenlemenizi mümkün kılar.

- PIF Editor (PIF Düzenleyici)

Windows altında DOS tabanlı programları çalıştırırken maksimum performans sağlamak için PIF dosyaları düzenleyebilirsiniz. Programınızın belleğin ne kadarını kullanabileceğini belirleyebilirsiniz. Bu programı değişik durumlarda ve şekillerde kullanmanız

sözkonusu ise birden fazla PIF dosyası düzenleyebilirsiniz.

2. ACCESSORIES (Donatılar)

- Write

Mektup, teklif gibi yazışmaları hazırlayabileceğiniz kelime işlem bölümüdür. Metni rahatlıkla hazırlayabildiğiniz gibi sonradan yapacağınız değişiklikler için Write tarafından getirilmiş kolaylıklar vardır. Yazının içine hazırlanmış resimler aktarabilir, farklı yazı karakterleri ve yazı tipi boyutları seçebilir, paragraf hizalarını ayarlayıp satır aralıklarını kolayca değiştirebilirsiniz.

- Paint Brush

İsteddiğiniz resimleri bilgisayar ekranında yapabilmeyi sağlayan ortamdır. Resimleri çizmek için hazırlanmış olan bazı tanımları kullanma imkanı PaintBrush ile mümkündür. (sprey, silgi, harf, düz ve eğri çizgi, fırça, kapalı eğri, kare, makas vs.) Yapılan bu resimleri Write'da hazırladığınız metnin içine yerleştirebilirsiniz.

- Calendar (Takvim)

Aylık takvim ve randevularınızı (saat/dak. bazında) saklayabileceğiniz, istediği taktirde alarm ile sizi uyabilen günlük randevu defterinizdir.

- Terminal (uçbirim)

Bilgisayarınızın bir başka bilgisayar ile bağlantı kurması ve veri alışverişinizi sağlar. Bu bağlantının kurulabilmesi için bazı bilgilerin ve iletişim kurulacak bilgisayara ilişkin iletişim ayarlarının bilinmesi gereklidir.

- Calculator (Hesap Makinası)

Standard ve çok işlevli istatistik hesapları yapabileceğiniz ve saklayabileceğiniz hesap makinasıdır.

- Cardfile (Kart Dosyası)

Kartoteks mantığı ile çalışır ve ad, adres, telefon numarası, tanıtı veya bir bilgiye hızlı erişmek istediği zaman kullanılabilir. Yapılan çizimleri bu kartlara ilave edebilirsiniz. Eğer bir MODEM kullanıyorsanız kartotekse kaydedilmiş olduğunuz telefon numarasını otomatik olarak çevirebilirsiniz.

- Notepad (Not defteri)

Kısa notların ve yazışmaların yapılabileceği metin düzenleyicidir.

3. GAMES (Oyunlar)

- **Solitaire:** Popüler kart oyununun elektronik uyarlamasıdır.

- **Reversi:** Dört seviyeli strateji oyunudur.

YENİ OSMANLI CUMHURİYETİ VE YÖN DEĞİŞTİREN RÜZGARLAR

Oğuz İNCEOĞLU
Makina Yüksek Mühendisi

Yakın tarihin dönüm noktalarından birini günümüzde yaşamakta ve gelişimini gözlemlemektedir. Son birkaç yıl içinde yaşadığımız gezegende, kolay kolay öngörülmeyecek gelişmeler oldu... Önce Doğu Avrupa'da "sosyalist" iktidarlar devrildi, Almanya'yı ayıran duvar yıkıldı ve bunu izleyen aylarda Sovyetler Birliği tarihe karıştı.

Yüzyılımızın ilk çeyreği, dünyayı sarsan "devrimler" çağıydı... 1917 Ekim Devrimi'ni, Anadolu'da Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet Devrimi (yoksa, 1. Cumhuriyet mi demeliydik?) izliyorduk... 1939-50, 2. Dünya Savaşı'nın ve ertesinde Soğuk Savaş döneminin yaşandığı yıllar oldu...

1950'den sonra kapitalist/sosyalist ülkeler bıklaşması ve 3. Dünya ülkelerinin ortaya çıkması izlenirken, 2000 yılına 7 kala Avrupa'da "sosyalist" etikelli devletler ve Sovyetler Birliği artık yok!..

Dolayısıyla, Kuzey'den esen değişim rüzgarlarında yok... Rüzgarlar şimdi yalnızca Batı'dan güçlü bir şekilde esmekte... Yaşlı dünyaya değişimle birlikte, "Yeni Dünya Düzeni" belletilmekte. Ülkemizde de "değişim" isteyenler bundan böyle türlü güçlülere katlanmak zorunda kalmayacaklar, çünkü artık değişim bir moda!

Eski yapılar yıkılıp, yeni yapılar hızla yükselirken, yazımızın konusu ne Doğu Bloku'nda çöküşün nedenleri, ne de geleceğe ilişkin ülkemize alıştırmak istenen yeni konununun üzerindeki örtü, biraz olsun aralanmaya çalışılacak.

Öncelikle kavramlar ters-yüz edilmeye başlandı... (zaten, ekmekler daha önceden bolumuştu!) 1980 darbesi ve onu izleyen yıllarda çeşitli yöntemlerle toplumcular etkisiz hale getirildi... Aynı dönemde şeriatçısından darbecisine kadar herkes kendini "Atatürkçü" olarak ilan etti. Öyle ki Nadir Nadi bile "Ben Atatürkçü değilim." demek zorunda kaldı.

1990'ların görece demokratik döneminde, Yeni Dünya Düzeni'nin de etkisiyle "Atatürkçü" gibi görünmeye gerek kalmamıştı!

Artık yeni açılımların, mega projelerin gerçekleştirilmesinin zamanı gelmişti... 91 genel seçim sonuçları atılımların bir süre gecikmesine neden olurken, politikanın, yeni teorilerinin üretilmesini sağlayacaktır.

Kurgulanan plana göre; Türkiye eyaletlere bölünecek, her eyaletin başına seçilmiş bir vali getirilecek. Böylece yapılacak 2. Cumhuriyet'e de bir "Mega Başkan" gerekir doğrusu!.. Bu yeni Osmanlı Ülkesinin etkinlik alanı Adriyatik sahillerinden, Çin Seddi'ne kadar uzanacak. Çünkü, Yeni-Osmanlılar, (Jön-Türklerle karıştırılmamalı!) epeyce demokratik olacaklar ve belki de 2. Cumhuriyet'i federal yapıda kuracaklar, böylece herkesi de memnun edeceklerdir. Aslında "Sevres" hakkı yenmiş bir anlaşmadır. "Bağımsızlık" deseniz "demode" bir kavramdır, fena halde "out" dur... Karşımıza çıkanlar, olsa olsa tutucudur ki, sol tutucuların zaten bir önemi kalmamıştır. Önemli olan, sağ'daki tutucuları ikna edilmektir.

Dışarıda tek hedefimiz ABD olmalıdır; Av-

rupa'dan bir hayır beklenemez, onların kapısı eskiden beri bize sıkı sıkı kapalıdır. Arkamızda, uçsuz bucaksız bir İslam Dünyası ve ağabeylik yapmamız beklenen Türk Cumhuriyetleri vardır, nasılsa! Hepsi, Yeni-Osmanlı Cumhuriyetimiz'i özlemle beklemektedir. Peki, biz neyi beklemektediriz hala? Anlaşılabilir!

1. Dünya Savaşı'nın Enver Paşa'larından, Friedman'cı vahşi liberallere, eski 68' lilerden, şeriatçılara kadar bir garip koalisyon oluşturulmuş ve danışmanlarımız artık, "gerçekçi" olup, "imkansız" i isteyebilecek duruma gelmişlerdir.

Son 20 yıllık gelişmelerle, insanlarımızda "köşe dönme-iş bitirici" eğilimler, su yüzüne çıkarıldı. Artık her koyun 'yalnızca' kendi bacağından asılacak ve altta kalan 'iyice' canı çıkacaktır. Kısa yoldan para kazanabilme insanların yeteneğine kalmıştır ve bunu da ancak "vizyon sahibi" gençler başarabilir. Bir işadının ayrıca vergi vermesi enayiliktir, hatta en çok vergi kaçırıcılar öntümüzdeki yıllarda ödüllendirilmelidir.

Fırsatını bulan vurgununu vurmaldır; bunun için bilgiye bile gerek yoktur, biraz inanç yeterlidir! Başarı (!) herşeydir ve başarı (!) için her yöntem geçerlidir.

Evet, artık toplum olarak yeni rüzgarların etkisi altındayız. Rüzgarların ne ölçüde ve hangi etkilerde süreceği bilinemediğine göre, alternatif esintilerin de tutarlı ve güçlü olması gerekir. Çünkü toplumun dinamik güçleri uyanmadıkça, yeni pragmatizm felsefesiyle ucuz populistler kazanacak ve "iş bitirecek"!

İŞYERİ TANITIMI

EGEPORCAN

BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ SAN. VE TİC. LTD.

Egeporcan Ege Bölgesinde otomatik veri toplama sistemleri konusunda 1989 yılından bu yana faaliyet göstermekte olan Porcan Ege Bölge Müdürlüğü'nün uzantısı olarak kuruldu. Müşterilerinin gereksinimleri doğrultusunda Bilgi Toplama Sistemleri geliştiren ve bu sistemleri komple çözüm olarak sunan Egeporcan, çözümlerinde Intermec

(ABD) firmasının endüstriyel barkod terminaleri ve yazıcıları kullanmaktadır. Intermec barkoda dayalı bilgi toplama sistemlerinde geniş ürün yelpazesine sahip, konusunda etkin bir teknoloji firmasıdır.

UYGULAMALAR

- Endüstriyel ortamlarda üretim sistemleri bünyesinde malzeme, iş-

çilik ve tezgahlarının izlenmesi,

- Ambar sistemleriyle hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul ambarındaki hareketlerin kontrolü envanter sayımlarının süratli ve güvenilir bir şekilde geliştirilmesi,

- Personel devam kontrol sistemi, bekçi yönlendirme ve denetim sistemi, geçiş kontrol sistemi,

- Satış noktası sistemleri, dağıtım ve sevkiyat sistemleri,

- Kolileme, etiketleme ve kantar sistemleri gibi standart veya işletmelere özel sistemlere, kuruluşların çeşitli alanlardaki darboğazlarına, barkod destekli çözümler üretmektedir.

Egeporcan kurduğu sistemlerin teknik servis ve destek hizmetlerini sunmaktadır.

Ege'de veri toplama sistemleri konusunda komple çözüm veren tek kuruluş olan Egeporcan, Ege bölgesinde 30'un üzerinde sanayi kuruluşuna hizmet vermektedir.

GECE YARISI SAYIKLAMALARI III

Kemal SERTDEMİR

Şimdi bugünlerde yeni bir yıla daha girdik... Elbette, sizler bu yazıyı okuyana kadar, bir başka yıla da girmiş olabilirsiniz. Zaten ben de bunu düşünerek bu yazıyı geçtiğimiz yılın başında yazmıştım. Ne yapalım, Acele Posta Servisi'ndeki gecikmeleri "Milli Tarih" kitaplarımız bile yazıyor artık...

Bana da soruyorlar; "**Yeni yıl ne getirecek, ne götürecektir?**" diye. Nereden bileyim kardeşim... Geçen yıl birşey getirmişti de, biz mi görmüştük sanki? Şikayetçi değilim; çünkü geçen yılı da trilyonlarca kar edemeden kapadık... Nasıl kar edebileceğim yani, emekli kuyruklarında, bedava kahve mi dağıtıyorlar adama? Ne gezer... Hem şu postadaki gecikmeler ne olacak?

Yeni yılla birlikte, bir yaş daha yaşlandık da, havalara ne diyeceksiniz bakalım! Yani buz gibi soğuklar falan ne olacak böyle? Şimdi, çok değil; 2 ay önce sıcaktan bunalıp kapıları-bacaları açık bırakan ben miydim yani?

Hadi bakalım, yine pencerenizi açık bırakın yatın da görelim...Siz yine yaz gelecek sanıyorsunuz da, bu kadar soğuktan sonra o sıcak günler geri gelecek mi bakalım?

Bir de bunlar tutturmuşlardı "Neden yağmur yağmadı, susuz kaldık..." diye... Alın size yağmur! İşte her tarafı sel götürdü. Oysa biraz da kar yağsa, fena mı olurdu yani? Hiç olmazsa ayaz hava biraz kırılırdı, yılbaşında kardan adam falan yapardık... Ahh, ben bir Başkan olsaydım da..!

Şimdi havalar bir sıcak-bir soğuk ya, bazıları da durmadan

kızarırlar... yok, şu adam eskiden söylemiş de, şimdi dönmüş "Liboş" falan olmuş, ne döne adammış gibilerden... Bunlara hemen sormalı, "Senin havan nasıl?" diyerek...Bak havalar bile durmadan değişiyor, dünya dönüyor be adam!

Biz bile çağdaş olduk, artık! Hem sen ne biçim konuşuyorsun, öyle? Bir gelirsem oraya, karışmam ağzını-burnunu dağıtırım hal! Gülmesene be kardeşim, pişmiş kelle gibi... Bak yine beni kızdırdılar! Yahu, nesi var bizim ansiklopedinin, ha nesi var? Buz gibi

bilgi hazinesi işte...

Şu buz gibi havalarda daha iyisini mi bulcaksın yani? En yeni, en taze haberler, herşey var... Arasan benim adımla bile bulabilirsin... (Bak: 832. cilt, 78.654 sayfa: "Sertdemir, K: İlkokul iken lakabı, taşkafa, idi...") Daha ne istiyorsun?

Böyle, insanın ne diyeceğini şaşırtıyor bunlar...20-30 yaş genç olacaktım da gösterirdim kendilerine. (Siz hiç cuma akşamları, Teleon'daki karete filmlerini izlemiyor musunuz?) Şu soğuklar bir yana da, postadaki gecikmeler ne olacak?..

17.12.1992 - Cumhuriyet

Çağdaş Bir Anarşist Jean Luc Godard

Dilek TUNALI

1960'lı yıllar, çağdaş batı toplumu için bir dönüm noktası sayılabilecek özellikler taşıyordu. Gerek siyasal ve sosyal, gerek sanat ve gerekse cinsellik anlamında devrimci bir potansiyel taşıyan 60'lı kuşağın gerçekleştirecek tüm dünyayı etkilediği, o güne dek alışılmamış türde bir dışavurum şekliydii bu.

Tüm toplumları harekete geçiren bu yeni ruh, kabullenilmiş değerleri ve sosyal yaşamı altüst ederken, doğal olarak sanatı da tarihsel diyalektik bağlamında ele alan sanatçılar, önceleri farklı çıkışlarla, sonraları ise sanatta radikal değişikliklere neden olacak devrimci nitelikteki manifestolarıyla bu yeni ruhun özgün bir parçası olduklarını kanıtlayacaklardı.

Sinema alanında ise Fransa'da ki hareketin ilk öncüleri Chairs du Cinema (Sinema Defterleri) dergisindeki sinema eleştirileriyle, Fransa'da konvansiyonel sinema anlayışını önemli ölçüde etkileyerek, "Sinemada mucize yoktur her akım, her doruk, her zenginlik, bir birikimin sonucudur" önermesiyle Fransız Yeni Dalgı Akımı'nın ilk örneklerini verecek olan ve sinemayı bir günlük yaşam eleştirisinin derin felsefi ve psikolojik boyutlarıyla ele alan yazarlar ve yönetmenler olacaktır.

Traffout, Resnais, Chabrol ve Godard bu akımın ilk temsilcileri olup, Yeni Dalgı Akımı'nın karakteristiğini oluşturan; doğal ışıklandırma, saptanmamış diyaloglar, açık hava çekimleri ve anında ses kaydı gibi belirli öğelerin toplamında ilk örneklerini vermeye başlamışlardır. Fakat bu ilk örnekler yeni akımın bildiri niteliğinde kabul edilmesinden önce zemini hazırlayan farklı ve özgün girişimlerdir.

Bu anlamda Yeni Dalgı'yı en iyi simgeleyen film Jean Luc Godard'ın 1960'da çektiği A Bout de Souffle (Serseri Aşıklar) dir. Godard'ın seneryosuz olarak çektiği bu filmin diyalogları çekimden bir gece önce yazılmış olup, provalar sırasında yeniden gözden geçirilmiştir. Doğaçlamaya ve oyuncuların özgürlüğüne verdiği önem filmlerine farklı bir boyut kazandırmıştır. Filmin konusunda polisiye bir yaklaşım sezilse de, bu, filmin sadece bir iskelet olarak polisiye özelliğini taşıdığını fakat hem teknik hem de içerik bakımından entelektüel bir çabanın sonucu olduğunu gösterir.

İlk dönemler yaptığı sıradışı filmlerle belki de küçük ve yenilik arayışı içindeki bir azınlığın sanatsal yönüne hitab ederken birçok kesimi de tepkilerine maruz kalmıştır. Örneğin yine 1960 da çektiği ve

Cezayir Bağımsızlık Savaşı ile ilgili olan filmi "La Petit Soldat" (Küçük Asker) Fransa'da iki yıl boyunca filmin duygusuz tarafsızlığı nedeniyle yasaklanmıştır.

Daha önce de belirttiğim gibi 1960'ların özgür ruhunu kapsayan bütünlük içindeki özgünlük: Godard'ın gerçekleştirdiği budur. Kuralları ve toplumu hiçe sayarken, kişiliğinden ödün vermeden ve bu ödünsüz kişilikle, sinemasını birleştirebilmek.

Ve bu nedenle Godard'ın sineması hiçbir ticari kaygı peşinde koşmayan bugün hala sinema-tek'lerde ve entelektüel çevrelerde sözü edilen filmler olmuştur.

1967'de "Bonnie ve Clyde" filmini Godard'ın ABD'ye gidip çekmesi istenmiş fakat o sürekli ticari kaygı peşindeki Hollywood sistemine güvenmeyip, daha sonra çok başarı kazanan bu filmi çekmeyi reddetmiştir. Godard'ta başlayan ticari ve konvansiyonel sinemaya olan tepki de Godard: "Burjuvazinin en iyi sahip çıktığı, kendi ideolojisi yönünde en iyi kullandığı sanat mı sinema? Öyleyse onu almalı, parçalamalı, demonte etmeli, bu sinemanın bir silahı olarak nasıl kullanıldığını yıllara anlatmalı, göstermeli" der gibidir. (1) (Dorsay: Filmler, Yönetmenler, Ülkeler. s.77)

Filmlerinde yabancılaştırıcı etmenleri bir hayli fazla kullanarak izleyiciyi sonuçta bir film seyretirmeye zorlaması, mücadelecilik ve anarşist karakterini sinema anlayışıyla özdeşleştirilmesi, yenilik arayışları; tüm bu öğeleri filmlerinde bir araya getiren Godard'ı besleyen kaynaklar, analitik incelemelerden sonra onu böylesine bir senteze ulaştıran bu sanat ve yaşam felsefesi nereden doğuyordu?

Özellikle filmlerinin konularına bakıldığında ilgi alanının, toplumsal bir gerçeği yaşayan sıradan insanların genelindeki, bu toplumsal gerçekle içiçe, kendi özel dünyasında varılmaya çalışan çağdaş bireyin özelindeki psikoloji oluşturur. konuları, karakterleri ve olayların gidişindeki bu nedensellik de büyük olasılıkla öğrencilik dönemlerinde almış olduğu etnoloji eğitimine bağlı olduğu söylenebilir. İlk dönem filmlerinde Amerikan kara film etkileri ve marjinal insanlara olan eğilim, 1968 Mayıs eylemleri, Mao hayranlığı etkindir. Çince argo bir deyim olan "Çinli Kız" filmi bu etkilenmenin bir sonucu olarak görülebilir.

"Filmin kendisi star' dır" diyen Yeni Dalgı' cılar ve burjuva sinemasına olan tepkisini, yine sinemasal anlatımıyla dile getiren Godard'ı, burjuva sinemasının kral ve kraliçelerinin gereksizliğini savunarak, herşeyin olduğu gibi, doğal görünüşleri içinde film şeridinde aktarılmasını savunan Kine-Göz'ün kuramcısı Dziga Vertov ve bu ajid-prop. Çünkü Godard da sinemayı bir gösteri olarak değil bir mücadele olarak tanımlamıştır. Fakat, Vertov'un benimsediği katı kurallar ve katı bir gerçekçiliği barındıran filmlerinde mekanik ve soğuk dış görünümün ardında yatan derin bir şiirsellik ve çağdaş yaşamın tradejisi vardır.

Bunun yanısıra yabancılaştırıcı etkiler ve zamansal sürekliliğin olmayışı, gerçeğin parçalanışı ile Brehcht'çi etkileri sürdürür. Aynı zamanda dışavurumcu Alman Sineması'nda ve Fritz Lang'dan da oldukça etkilenmiştir, hatta bir filminde Metropolis'ten parçalar kullanılmıştır. Yanısıra

Alberto Moravio'nun "Nefret" adlı romanından uyarladığı filminde bir senarist olan Fritz Lang aynı adıyla kendisi oynamıştır. Filmde bir seneryo yazarı ve karısının, mutluluğun doruğunda görünen, birbirini seven bu çiftin önemsiz birkaç gündelik olayla başlayan yabancılaşmaları ve aşklarının bitişi anlatılır. Alberto Moravio'nu bir eserini seçmesinin nedeni de benimsedikleri ortak bir çağdaş yaşam gerçeğinden dolayı olabilir. Moravio da eserlerinde yabancılaşma, aşksız cinsellik, duygusuzluk ve varolmanın getirdiği düş kırıklığını çokca işlemiştir. Fakat Godard'ın çektiği "Nefret" isimli film, sonuçta bir Moravio etkilenmesi değil yüzde yüz bir Goard filmi olmuştur. Godard bu özgün üslubunu, klasik eserlerden uyarladığı diğer filmleride ed daima korumuştur. Örneğin bir Kral Lear ve Carmen olup olmadığı hakkında üzerinde düşündürtecek çağdaş yorumlu bir "Adı Carmen"...

Sinemayı farklı boyutlarda yaşayan, seneryosundan, kurgusuna, kuramına değin her yönüyle ilgilenen Godard, ayrıca Cinema-Verite'nin de kuramcısı ve ilk uygulayıcısıdır. Bu eğilim içindeki sinemacılar insanları doğal davranışları içinde yakalayabilmek için hafif donanımlı televizyon kameraları kullanıyorlardı. 1960'larda gelişen bu hareket, filmi sesli ve görüntülü olarak kaydetme yerine, önce sesler, söyleşiler ve konuşmalar kayda alınır ve bunların içinden seçme yapılır, buradan en iyi malzeme seçildikten sonra, taşınabilir kameralarla bu seslere uygun olan görüntüler çekilir ve film kurguda birleştirilirdi. burada amaç, herhangi bir düzenleme yapmaksızın bir insan'ı, bir an'ı ve bir olaydaki gerçekleştiği yakalamaktır. Ve Godard kuramcısı olduğu Cinema-Verite'nin filmlerinde de uygulayıcısı olmuştur.

Masculen-Feminen (Erkek-Dişi) de kadın, erkek ilişkilerinin tüm biçimlerini, ironik bir görünümde sunan, "Onun Üstünü Bildiğim Birkaç Şey" de bir kadının yaşamını, tanıklıklarını, monologlar, dramatik ve epik bölümlerin birbirini izlediği bir puzzle şeklinde veren Godard, sinemayı bir dönüm noktasına getirmiş ve yeni bir estetik anlayışını geliştirmiştir.

Godard etkilendikleriyle, bilinciyile, eleştirel tavrıyla özgün sinema dilini oluşturabilmiştir. Mutlaka günümüz sinema örneklerinde de Godard'dan ya da onun gibi büyük sinema ustalarından etkilenerek belli bir yol izlemeye çalışan yönetmenler olacaktır. Fakat, Godard'ın ödün vermeden izlediği entelektüel sinema, bugün onun teknik ve estetiğini de içine alıp nörtleşmiş durumdadır. Günümüzde birkaç belirgin çıkışlar, farklılığı yakalamaya çalışan sinemacının dışında sanatsal anlamda bir çaba, zihinsel bir süreç gerektiren örnekler giderek azalmaktadır. Bugün basın, TV ve uluslararası bir enformasyonla çekim aşamasından, gösterim aşamasına kadar büyük yankılar uyandıran filmler kar'a hizmet eden bir ajitasyonla yüküldür, yoksa sanatsal içeriğiyle, estetiğiyle ya da tekniğiyle değil.

Godard, ruhsuz gibi görünen derinliğindeki ruhu göstermeyi başarıyordu, bugün ise endüstrisi oluşmuş, geniş elektronik donanımlar ve ileri teknolojilerle yüzeydeki hız'ın, maceranın, efekt'in canlılığı ve hareketliliğinin derinliğinde ise ruhsuzluğun ve inançsızlığın sineması yapılmaktadır.

gölcük ü

**MAYALASAKTA MI YAŞASAK
MAYALAMASAKTA MI YAŞASAK**

HER İKİ SEÇENEK DE GÜZEL!...

BASVURU:

MELİH YALÇIN VE TURGAY ŞİRVAN

Tel: 22 08 11- 21 74 68 - 63 55 54

Not: Ücret, 4 öğün yemek, yol ve konaklama bedelini içermektedir.

Katılım 50 kişi ile sınırlanmıştır. Başvurularda öncelik sırası esas alınacaktır.

PROGRAM:

6 Şubat 1993 Cumartesi
Saat: 10.00'da Gündoğdu'dan hareket

7 Şubat 1993 Pazar
Saat: 18.00'de Ödemiş'ten İzmir'e hareket

ÜCRET: 250.000 TL/kişi
6-12 yaş grubu çocuklar % 50 indirimlidir.

VIDEO FİLM EVİNİZDE DEĞİL, ODAMIZDA İZLEYİN!...

Tarih

Saat

Film

16 Ocak 1993 Cumartesi

14.00

Modern Zamanlar (Charlie Chaplin)

20 Ocak 1993 Çarşamba

19.15

Parisli Kadın (Charlie Chaplin)

23 Ocak 1993 Cumartesi

14.00

Şehir Işıkları (Charlie Chaplin)

27 Ocak 1993 Çarşamba

19.15

Troçki (Joseph Losey)

30 Ocak 1993 Cumartesi

14.00

Narayama Türküsü (Shohei Imamura)

3 Şubat 1993 Çarşamba

19.15

Kötü Bir Zaman (Nicholas Roeg)

6 Şubat 1993 Cumartesi

14.00

Herşeye Rağmen (Jean Luc Godard)

10 Şubat 1993 Çarşamba

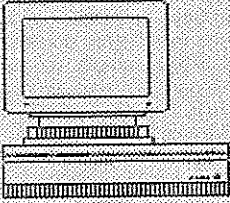
19.15

Kum Tepesi (David Lynch)

Yer: Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Eğitim Merkezi - Atatürk Cad. No: 422/3-4 Alsancak-İZMİR

Not: Katılım ücretsizdir

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

bilgisayar

KURSLARI

- ◆ Eğitim Merkezimizde sürdürülmekte olan bilgisayar kurslarında yeni sınıflar oluşturulmaktadır.
- ◆ Kursları başarıyla tamamlayanlara "MMO Kurs Katılım Belgesi" verilmektedir.
- ◆ Üniversite öğrencileri ve yükümlülüklerini yerine getiren TMMOB ve meslek odaları üyelerine indirim uygulanmaktadır.
- ◆ Kontenjanlar sınırlıdır.

Kurs	Toplam Ders Saati	İndirimli	Diğer
DOS-LOTUS-D BASE	50	500.000 -TL	750.000 -TL
WINDOWS	10	150.000 -TL	250.000 -TL
PAGE MAKER	20	300.000 -TL	450.000 -TL
ACAD	25	500.000 -TL	750.000 -TL

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak İZMİR (Alsancak Garı karşısı) Tel: 22 57 56 / 63 27 25

**SÖMESTRE TATİLİNDE ÖĞRENCİLERE
ÜCRETSİZ BİLGİSAYAR KURSU**

"TEMEL BASİC VE KULLANIM ESASLARI"

Yönetici: Necmi VARLIK

Tarih: 25 Ocak 1992- 10 Şubat 1993

Gün: Pazartesi- Çarşamba

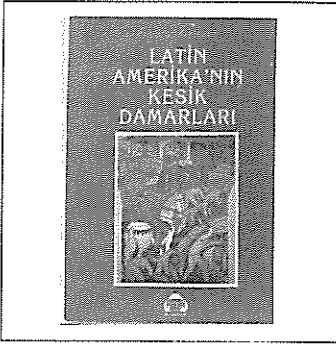
Saat: 10.00-14.00

Yer: Eğitim Merkezi

Adres: Atatürk Caddesi No: 422 K:3-4 Tel: 22 57 56- 63 27 25

**BİLGİSAYAR
SATIŞLARIMIZ
İNDİRİMLİ OLARAK
DEVAM EDİYOR**

Başvuruların Eğitim
Merkezi Müdürü
Niyazi Oğuz'a yapılması
rica olunur.

**LATİN AMERİKA'NIN
KESİK DAMARLARI**
Edvardo GALEANO

Alan Yayıncılık 2. Baskı Nisan 1988/320 sf.

Çeviri: Atilla TOKATLIOĞLU-
Roza HAKMEN

Uzmanlaşmamış bir yazar, resmi tarihinin gizlediği yada değiştirdiği bir takım olguları açığa çıkarmak amacıyla, uzmanlaşmamış okurlara sesleniyor.

Kitaba en canlı tepkiler gazetelerin edebiyat sayfalarından değil, günlük olaylardan gelmiş. Örneğin, Bagota'da bir otobüste kitabı yanındaki arkadaşına okuyan genç kız, sonunda yüksek sesle bütün yolculara okumaya başlamış. Şil'de Santiago katliamı sırasında kaçmakta olan bir kadın, bebeğinin bezleri arasında kitabın bir kopyasını da kaçırmış. Bir öğrenci, bir hafta boyunca Buenos Aires'te, corriendes sokağındaki kitapçıları tek tek dolaşarak kitabı parça parça okumuş, çünkü satın alacak parası yokmuş.

Okuyacağınız eser Latin Amerika'nın karşı tarihini anlatıyor. yazar Latin Amerika'nın az gelişmişliğinin tarihini, evrensel sömürü sisteminin gelişme dönemlerinde Latin Amerika Ülkelerinin yaşadığı evrelere yer veriliyor.

Yerli halkın köleleştiği, yer altı ve yer üstü kaynaklarının yağmalanması, bağımsızlık hareketine karşı girişilen katliamlar ve bu katliamlarla evrensel sömürü güçlerinin ilişkileri ortaya konuyor.

Evrensel sömürü sisteminin gelişme tarihi içerisinde özne olarak Latin Amerika'nın yerini okurken nesnel olarak düşündüğümüzde Türkiye'nin yada diğer az gelişmiş ülkelerin bu sistemdeki yerlerini, katkılarını da görmek mümkün.

İşte soluk soluğa okuyacağınız bu eserde Latin Amerika Ülkelerinde yaşananlarla Türkiye'de uygulanan sistem arasındaki benzerliği de ya-
kalamak olası.

**GAZ TESİSATI PROJE HAZIRLAMA
TEKNİK ESASLARI**

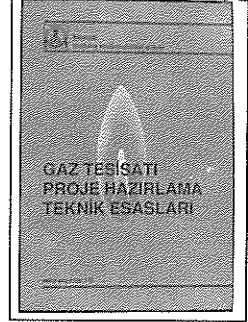
M.M.O Yayın No: 133

İstanbul ve Ankara'da doğal gaz kullanımı başladı. Geleceğin enerji kaynağı olarak düşünülen doğal gazın kullanımı, gerek sanayide gerekse binalarda hızla yaygınlaşıyor.

Yapılan çalışmalar yakın bir tarihte doğal gazın kullanılmasından önce bu konudaki kaynak eksikliği değerlendiren Odamız, doğal gaz tesisleri ve projelendirme konusunda bir kaynak hazırlamay tasarlamış ve Deutscher Verein des Gas-Und Wasserfaches (DVGW) tarafından 1987 yılında yayımlanmış olan TECHNISCHE REGELN FÜR GAS-INTALLATIONEN adlı yayını Türkçeye çevirerek basılmasına karar vermiştir.

İstanbul Şubesi tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda **Gaz Tesisatı Proje Hazırlama Teknik Esasları** adıyla çevirisini Mak. Müh. Duran TÜRK'ün yaptığı, Doç. Dr. Ahmet ARISOY baskıya hazırladığı kitap 133. no. lu yayın olarak odaya kazandırıldı.

Gaz Tesisatı Proje Hazırlama Teknik Esaslar'da boru tesisatları konularında cihaz gaz bağlantıları, gaz cihazları tesisatları ve projelendirme konularına yer veriliyor.

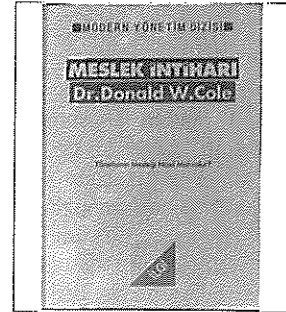
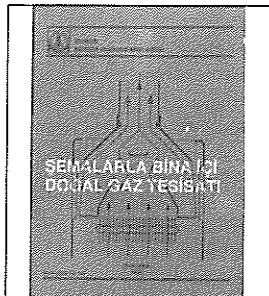
**ŞEMALARLA BİNA İÇİ
DOĞAL GAZ TESİSATI**

Ankara'da uzunca bir süre kullanılan, İstanbul'da kullanıma yeni yeni giren doğal gaz önümüzdeki günlerde İzmir'de de kullanıma girecek.

Ülkemizde yeni olan bu konuda, bilgi birikiminin yetersiz olduğunu belirleyen Odası doğal gaz konusunda bir dizi yayın gündeme almış. Bu yayınlardan ilki Aralık 1983'de GAZ TESİSATI PROJE HAZIRLAMA TEKNİK ESASLARI adıyla 133 nolu yayın olarak Oda yayınlarına kazandırdı.

"Şemalarla Bina İçi Doğal Gaz Tesisatı" Mak. Müh. Güralp BASIM tarafından GASINSTALLATION IN ZEIGHNUNGNERLAUTERUNGEN UND BEISPIELE ZUG TRGI adlı eserden Türkçeye çevrilerek ve 145 nolu yayın olarak Odamıza kazandırıldı.

"Şemalarla Bina İçi Doğal Gaz Tesisatı" konuyu teoriye kaçmadan şemalarla kolay anlaşılabilir bir dille pratiğe yönelik olarak değerlendirilmiş. Tesisat mühendislerinin ve uygulamada çalışan teknisyenlerin baş vurabileceği bir kitap.

MESLEK İNTİHARI
Dr. Donald W. Cole

İlgi yayınları

Çev. Yakup Coşar

İntiharın değişik türleri vardır. Bedensel olarak fiziki intiharlar duygusal olarak ruhsal intiharlar,

Ve meslek yaşamı olarak mesleki intihar. Meslek intiharları, yaratıcı, girişken mesleklerinde başarılı olan kişilerin aniden işyerindeki geleceklerini tehlikeye atacak adımlar, kararlar olarak tanımlanıyor.

Meslek intiharları;

Meslek yaşamlarında belirli yere gelmiş insanların birden hırçınlaşmaları, işlerinden soğuma, yeniliklere karşı uzaklaşma baş ağrıları, ülser gibi çeşitli şekillerde ortaya çıktığı söyleniyor uzmanlarca.

Kitapta meslek intiharlarının nedenleri, meslek intiharlarını ortaya çıkaran koşullar konularında araştırmalara ve değerlendirmelere yer veriliyor.